

Srečanje v moji deželi 50. obletnica Slovenske izseljenske matice (SIM)

OSREDNJA PRIREDITEV V NEDELJO, 1. JULIJA:

OB 9. URI MAŠA ZA
IZSELJENCE V STOLNI
CERKVI SV. NIKOLAJA
OD 10. DO 16. URE:
NARODNO ZABAVNI PRO-
GRAM Z NASTOJAJOČIMI:
- PLANINSKI KVINTET,
KANADA,
- TONY KLEPEC Z GOSTI,
ZDA,
- ROK FINK, ARGENTINA,
- LIDIJA IN IVAN LAPUH,
AVSTRALIJA,
- DRUŽINA GALIČ,
SLOVENIJA

OD 16. DO 18.30: POZDRAV GOSTOV IN OSREDNJI KULTURNI PROGRAM Z NASTOJAJOČIMI:

- ORKESTER MANDOLINA,
LJUBLJANA,
- DEKLIŠKI PEVSKI ZBOR
ESKALA, NEMČIJA,
- MEŠANI PEVSKI ZBOR SD
TRIGLAV, SPLIT
- MEŠANI PEVSKI ZBOR SKD
CANKAR CAMERATA
SLOVENICA, SARAJEVO
- MEŠANI PEVSKI ZBOR
SLOVENSKEGA ZDRUŽENJA
FRANCE PREŠEREN, SKOPJE,
- MLAJŠA MLADINSKA
FOLKLORNA SKUPINA
SKPŠD, SLOVENIJA -
BERLCIN,
- FOLKLORNA SKUPINA SKD
LIPA, MUENCHEN..

DODATNI PROGRAM:
OGLED LJUBLJANE IN
LJUBLJANSKEGA GRADU Z
LUTKARJEM, PRAVLJICARJEM
IN ANIMATORJEM BORISOM
KONONENKOM. OB 11. URI V
ANGLEŠKEM JEZIKU...

MOJSTER JANEZ - MOJSTER
STARE TISKARSKO ROČNE
OBRTI BO PRAKTIČNO
PREDSTAVIL TISKARSKO
OBRT 15. STOLETJA PRED
SPOMENIKOM NAPOLEONU
NA TRGU FRANCOSKE
REVOLUCIJE

SPREMLJAJOČE PRIREDITVE
- 23. JUNIJA: NASTOP ROKA
FINKA IZ ARGENTINE, LIDIJE
LAPUH IZ AVSTRALIJE IN
ANSAMBLA PLANINSKI
KVINTET IZ KANADE NA
1. GORENJSKEM FESTIVALU
NARODNOZABAVNIH VIŽ V
NAREČJU V ŠKOFJI LOKI

30. JUNIJA:
NASTOP MEŠANEGA
PEVSKEGA ZBORA FRANCE
PREŠEREN IZ SKOPJA V
DELAJSKEM DOMU V
TRBOVLJAH OB 19.00 URI

NASTOP MEŠANEGA
PEVSKEGA ZBORA TRIGLAV
IZ SPLITA IN ODRASLE
FOLKLORNE
SKUPINE SLOVENIJA IZ
BERLINA V KD DOBROVA OB
20. URI

28. JUNIJA - DO 27. AVGUSTA:
JUBILEJNA RAZSTAVA DEL
SLOVENSKE UMETNIŠKE
OD VSEPOVSOD V MESTNI
GARELIJI LJUBLJANA

26. JUNIJA DO 5. JULIJA:
LIKOVNA KOLONIJA ZA
SLOVENSKE LIKOVNE
UMETNIKE PO SVETU V
LIPICI PRI SEŽANI
ODPRTJE RAZSTAVE 5. JULIJ
OB 20. URI V KULTURNEM
CENTRU SREČKO KOSOVEL
V SEŽANI.

*Po neuradnih podatkih
/piše Dnevnik/ se dr. Anton
Bebler jeseni ne namerava
več kandidirati za
predsednika
Slovenske izseljenske matice.*

Jože Prešeren /Sobotna priloga Dela/ Križa SIM, križa vodenja

**LJUBLJANA /OP.U.: NAPISANO PRED
DRUGIČ PONOVLJENIM OBČNIM
ZBOROM, OZIROMA PRED GORNJIM
POROČILOM DRAGICE BOŠNJAK/** –
Mediji so očitno pričakovali, da bo
zadnji občni zbor Slovenske
izseljenske matice (SIM) dobra (ali
slaba?) novica, saj so ga obiskali
v neobičajno velikem številu.
Poročanje je bilo dokaj objektivno,
čeprav je bilo čutiti določeno
razočaranje zaradi nedogodka. Od
poročevalcev seveda ni mogoče
pričakovati komentarjev, zato bi
kot član SIM rad dodal nekaj
osebnih zapažanj o vzrokih, ki so
morda pripeljali do krize ali celo
"agonije" SIM, kot so poročali
mediji, čeprav sem prepričan, da
to vseeno še ne drži.

Slovenska izseljenska matica je
ves čas svojega obstoja, od leta
1951, društvo; in to z namenom,
da bi kot nevladna ustanova lahko
sodelovala z vsemi izseljenskimi
skupnostmi po svetu, kar bi bilo
zaradi takratnega sistema nemo-
gote, če bi bila to vladna ustanova.
Vse do leta 1991 je bila to edina
specializirana ustanova za stike s
Slovenci po svetu, zato je oprav-
ljala tudi naloge osrednje nacio-
nalne organizacije za to področje,
ki naj bi ji bil do določene meje
dovoljen tudi idejni pluralizem. Po
drugi strani pa je država zagotav-

O prihodnosti SIM znova septembra

V jeseni izredni volilni in programski odbor Slovenske izseljenske matice (SIM)

LJUBLJANA /DRAGICA BOŠNJAK/ – Slovenska izseljenska matica zaradi različnih objektivnih in subjektivnih okoliščin preživlja krizo, ki še vedno ni bila zadovoljivo razrešena tudi na drugič ponovljenem občnem zboru v soboto, 15. junija 2001. To tudi ni čudno, saj bi vsak resnejši poskus razrešitve zapletenega položaja tega združenja terjal poglobljen pristop in čas. Vendar pa je po burnem sestanku z mnogimi proceduralnimi zapleti in še naprej nepremostljivimi nesporazumi med predsednikom SIM dr. Antonom Beblerjem, upravo oziroma strokovnimi službami, kronično nesklepčnim izvršnim odborom in uredništvom publikacij, tokrat sicer sklepčnega občnega zbora, mogoče pričakovati, da se bo nujno potrebna celovita prenova tega združenja pričela v jeseni - na izrednem volilnem in programskem občnem zboru 14. septembra letos. Kot je pokazala sicer močno polemična razprava (kar seveda pomeni, da nikomur ni vseeno, kako se bodo stvari razvijale), SIM navzlic opisanim težavam vendarle lahko gradi na dolgoletni tradiciji, ima vizijo razvoja, dovolj strokovnih sodelavcev, ki so pripravljeni oblikovati konkretne programe in podporo med ljudmi, ki jim je to namenjeno - izseljenci. Približno tako oblikovano misel Mihaela Glavana je smiselno potrdil tudi avstralski predstavnik Izseljenskega sveta Lojze Košorok, ki je ta čas na obisku v Sloveniji in se je prav tako zavel za razumno in strpno razrešitev nastalih razmer. Ob tem so na sestanku zagotovili, da priprave na Srečanje v moji deželi 1. julija v ljubljanskih Križankah potekajo nemoteno, potrdili pa so tudi razširjen uredniški odbor za pripravo jubilejnega zbornika, ki bo izšel predvidoma v jeseni.

delu izseljencev, člane izvršnega odbora in tudi same člane društva pa odbil s preveč avtoritarnim načinom vodenja; ob tem pa le redko prihajajo na dnevni red temeljna vprašanja, ki bi jih društvo, kot je SIM, moralo obravnavati. Sam predsednik napoveduje skorajšnjo temeljito reorganizacijo SIM in ob tem nov, programsko-volilni občni zbor, vendar glede na njegovo dosedanje delo težko verjamemo, da bo ta sestav vodstva znal pripraviti ustrezne delovni program, predvsem pa - ali mu bo uspelo ponovno privabiti člane. Pretežen del dela pa v vsakem primeru opravi strokovna služba, ki na politiko samega društva ne more vplivati, trenutno pa je - ne zgolj zaradi finančnih težav - tako skrcena, da je to društvu že v škodo. Rešitev bo prav gotovo prinesel čas in po mojem mnenju bi jo bilo treba iskati tudi v formalni ločitvi društvenega in strokovnega dela vključno z izdajanjem publikacij. Vsekakor je treba SIM šteti v dobro, da je kljub težavam ohranila stike s tisoči posameznikov in večino slovenskih društev ter organizacij po vsem svetu, ki jih v veliki meri vzdržuje z revijama *Rodna gruda in Slovenija* v angleščini. In prav ti številni prijatelji SIM pričakujejo, da bo "njihovo" društvo kmalu raz-rešilo svoje notranje težave in zanje pripravilo času in razmeram primerne programe za Slovence po svetu. Zavedati bi se morali, da ima meje potrpežljivosti tudi njihova podpora SIM.

ljala svoj vpliv na SIM s kadrovsko politiko, zato je prek szdl pošiljala za predsednike in tajnike "preverjene" kadre, najpogosteje nekdanje diplomate pa tudi druge t.i. družbenopolitične delavce. Del članstva si še danes predstavlja SIM v nekdanjem pomenu tega društva in se ne zaveda, da je to danes le eno od strokovnih društev, ki ob pomoči državnega proračuna na eni strani izvaja naloge v korist Slovencev po svetu, na drugi pa tudi v korist slovenske države. Zato pričakuje na čelu društva bolj ali manj ugledno osebnost, ne glede na to, da se je včlanil v društvo šele ob samem kandidiranju za predsednika in prav tako ne glede na svoje poznavanje izseljenske problematike ali na svoje dosedanje delo na tem področju. In prav v tem tiči tudi vzrok trenutne kadrovske krize, v katero je zabredla Slovenska izseljenska matica; predsednik dr.A.B. se je v kandidacijskem postopku sicer izkazal z nekaterimi svojimi dotedanjimi stiki z izseljenci, z lobiranjem dosegel, da je bil edini kandidat in člani so ga na občnem zboru izvolili, vendar se je že z nekaterimi svojimi izjavami v nastopnem intervjuju (Sobotna priloga Dela) zameril velikemu

Slovenija, moja dežela

BRDO PRI KRANJU

/SUMMIT WEB/ – Prvi zapisi o Brdu segajo v leto 1446. Leta 1510 je dal poslopje zgraditi koroški deželni glavar in kranjski vicedom J. Egkh. V 18. stoletju je grad prešel v last baronov Zoisov. Pokrovitelja umetnosti Karl in Žiga Zois sta zasnovala botanični vrt, ki je za tisti čas edinstven. Jugoslovanska kraljeva družina Karadorjevič je grad prevzela leta 1935 in temeljito spremenila njegovo podobo. Po drugi svetovni vojni je postalo Brdo poletna rezidenca Josipa Broza Tita. Grad na Brdu je bil ena njegovih najljubših rezidenc, zato so zanj skrbeli in ga opremljali le posebej izbrani mojstri. Veliko zgodovinske dediščine se je v gradu ohranilo do danes. Pred obiskom prejšnjega ameriškega predsednika Billa Clintona so ga obnovili. Zdaj je v gradu Brdo šest luksuzno opremljenih apartmajev in nekaj sob, namenjenih pogovorom. Novo zgodovino dvorca je zapisalo 16. junija 2001 srečanje Busha in Putina.

LJUBLJANA

/LJUBLJANSKE NOVICE/ – Slovenska prestolnica je dobila novo kinematografsko palačo, ki so jo poimenovali **Kolosej**. Z velikim pompom odprti multi kino center se ima prav gotovo s čim pohvaliti. Novi slovenski multi kino, ki leži ob vzhodni ljubljanski obvoznici v BTC-ju, ima 12 dvoran s 3.300 sedeži. Kot pravijo investitorji, naj bi nekoliko manjše multi kino centre zgradili tudi v štajerski prestolnici v Mariboru, v Celju, Kranju in Novem mestu ter na obali.

LJUBLJANA

/LJUBLJANSKE NOVICE/ – V BTC so slavnostno odprli poslovni nebotičnik, imenovan BTC City. Delniška družba BTC se sedaj lahko pohvali, da ima prestižni 12-nadstropni poslovni objekt s 13.000 m² uporabne površine, za katerega so odšteli 3,6 milijarde tolarjev.

KRIŽEČI PRI POLJČANAH

/VEČER/ – V Križeci vasi pri Poljčanah so domačije lepo urejene, zasajene je veliko cvetja. Poskrbeli pa so tudi za posebnost, kajti izdelali so največjo samokolnico daleč naokrog. V njej je prostora za kar 25 do 30 ljudi. Rekordna samokolnica je dolga šest metrov, široka 1,7 metra, premer kolesa je 1,2 metra, prostornina samokolnice je 2,5. Kosišče kose meri 2,6, rezilo 1,6 metra. Grablje so dolge štiri metre in široke 1,85 metra.

SEŽANA

/PRIMORSKE NOVICE/ – Med gradnjo garažne hiše in avtobusne postaje v Sežani se je pred nekaj dnevi nepričakovano odprl vhod v lepo kraško jamo. Za njenim nizkim vhomom se skrivajo stalagmiti in stalaktiti, nazobčana zavesa, redki votli kapniki čebulnate oblike in čisto na koncu jame celo ponvica.

POSTOJNA

/PRIMORSKE NOVICE/ – Na Postojnem so neznanci na skrivaj posekali 47 najboljših in najdebelejših smrek - Največja tatvina lesa na območju postojnske območne enote Zavoda za gozdove.

PIRAN-PORTOROŽ

/PORTOROŽ/DELOFAX/ – Piranska občina bo v najkrajšem možnem času na licitaciji prodala prvih 11 gradbenih in zazidljivih parcel za gradnjo individualnih hiš. To je novica zato, ker je bilo dolga leta skoraj nemogoče priti do novih parcel. Izključna cena naj bi znašala vsaj 22 tisoč tolarjev za kvadratni meter zemljišča. V te cene ni vključen prispevek komunalno opremljanje stavbne parcele.

NOVA GORICA

/STA/ – Sveta Gora nad Novo Gorico je bila pred kratkim prizorišče vsakoletnega tradicionalnega medškofijskega romanja, ki sta ga pripravila koprski in goriška škofija. Na letošnjem, ki so se ga udeležili romarji iz bližnje okolice na obeh straneh meje, sta somaševala koprski škof Metod Piriš in goriški nadškof Dino de Antonio. **Ker Gorica in Solkan letos praznujeta tisočletnico prve omembe v pisnih virih**, je romanje potekalo pod geslom "Ob tisočletnici Gorice in Solkana nadaljujemo s hojo za Kristusom in Marijo". Koprski škof in goriški nadškof sta med somaševanjem romarjem prenesla tudi sporočilo, da tisočletnica Gorice, Solkana in Goriške ni samo obletnica zgodovinskih listin, ampak predvsem proslava prizadevanj za prave vrednote kulture medsebojnega sožitja.

KOPER

/24 UR.COM/ – V Koprju so odprli nov turistično hotelski in bazenski kompleks Aquapark Hotel Žusterna, delniške družbe Terme Čatež, ki je največji vodni park na

slovenski obali. Skupna površina bazenskega dela je 4100 kvadratnih metrov, od tega je tretjina pokritih, dve tretjini pa odkritih površin. Povsem obnovljen je tudi hotel s 115 dvopostelnimi sobami, apartmajem in suito, ter paviljon s 16 sobami. Na novo je zgrajena garažna hiša s 140 mesti. Ponudbo kompleksa s tremi zvezdicami dopolnjujejo programi zdravja in dobrega počutja.

BOHINJ

/24 UR.COM/ – Tudi v Bohinju načrtujejo izgradnjo obširnega vodnega parka, ki naj bi bil odprt že v prihodnji sezoni. Park bo obsegal kar 2000 m² vodnih površin in poživil turistično ponudbo.

SVETI ANDRAŽ

/VEČER/ – Tretjina ljudi iz te občine živi izven meja Slovenije. Pet let je minilo, kar so v fari Sv. Andraž v Vitomarcih prvokrat pomislili, da bi pod domačo streho zbrali vse, ki so se v teh krajih rodili. Tako bo 6., 7. in 8. julija v Vitomarcih res srečanje blizu dva tisoč ljudi, domačinov, njihovih sorodnikov, znancev in prijateljev od blizu in daleč.

ŽIROVNICA

/VEČER/ – Ljubljana bo od 24. do 29. avgusta 2003 gostila svetovni čebelarski kongres **Apimondia**. Pod okriljem istoimenske svetovne čebelarske organizacije ga bosta organizirala Čebelarska zveza Slovenije in Cankarjev dom. Gre za pomemben kongres, saj se ga bodo udeležili domači in tuji strokovnjaki, raziskovalci s področja čebelarstva, čebelarji in predstavniki čebelarske industrije. Velik pomen ima tudi zato, ker bo priložnost za predstavitev slovenske čebelarske zveze, promocijo **kranjske čebele** in celotne države v svetu. Apimondia 2003 je med drugim še priložnost, da Slovenci ponovno poudarimo pomen prvega čebelarskega učitelja, ki je večkrat omenjan v gorenjskih turističnih zapisih in v *Poti kulturne dediščine*. Slovenec Anton Janša (Avstrijci so vedno trdili, da je Nemeč) je v vaseh pod Stolom pustil neizbrisen pečat. Tam stoji njegov čebeljak. V občini Žirovnica se pripravljajo na obnovo čebelnjaka.

MARIBOR

/VEČER/ – Zdaj je že "črno na belem", da je Maribor (dokončno) izgubil svoj edini letni kino na dvorišču Zolgarjeve šole na Taboru. Kino podjetje je namreč poslalo svetu za kulturo in znanost občine Maribor obvestilo, da mu je osnovna šola Slavka Šlandra odpovedala prostor na dvorišču, svetu pa tudi sporoča, da trenutno ni lokacije za letni kino v Mariboru.

GORNJI PETROVCI

/VEČER/ – Jože Voeroes iz Gornjih Petrovcov je profesionalni monoklist. Doslej je dosegel več vrsto slovenskih in mednarodnih rekordov. Njegovo ime je že dokaj uveljavljeno predvsem v Franciji, Italiji, Aziji in Ameriki. Osvojil je več državnih in evropskih rekordov, Slovenijo je po dolgem in počez prevozil s 120 centimetrov visokim monokliklom, v maratonski vožnji pa je prevozil 500 kilometrov. Z vožnjo na 32 metrov visokem monokliklu se je vpisal v Guinnessovo knjigo rekordov.

BLED

/GORENSKA ONLINE/ – Tri leta po smrti pisatelja in kiparja **Toneta Svetine** njegova likovna zapuščina (gre predvsem za znane varjene skulpture) nezadržno propada. Sin pokojnega Toneta Svetine, ki je tudi njegov edini dedič, Vojko Svetina, je zaradi prezadolženosti že prodal očetovo galerijo ob obali Blejskega jezera. Sosed Beno Zupan je že lastnik več Svetinovih plastik, v prihodnje pa ta dela namerava razstaviti tudi v galeriji, ki naj bi jo zgradil.

PORTOROŽ

/DELO ONLINE/ – Letališče Portorož: **Sto minut "alpske panorame"** Posebna poslastica, let, za katerega je treba plačati 30 tisoč tolarjev in med katerim si je mogoče ogledati Bovec, Triglav, Bohinj, Bled in Lesce (s polurnim postankom traja 100 minut).

SVETA TROJICA V SLOVENSkih GORICAH

/VESTNIK/ – Ljudske pevke iz Svete Trojice so zaznamovale deseto obletnico delovanja z izdajo druge kasete in zgoščenke svojih pesmi.

ŽUŽEMBERK

/DOLENJSKI LIST/ – Jože Pečjak izdeluje diatonične harmonike za odrasle in otroke. Naje igrajo že tudi mnogi ansamblji.

KUZMA

/VESTNIK/ – Najpomembnejša naložba v kuzemski občini v tem letu je gradnja vodovoda na Kuzmi, Gornjih Slavecih, Doliču, in Matjaševcih, medtem ko na Trkovi vodovod že imajo, toda ni v celoti izkoriščen. Krajanje se srečujejo predvsem z romsko problematiko.

STROČJA VAS

/VESTNIK/ – Turistično društvo Pütar skrbi za lepšo podobo krajev: Stročja vas, Globoka, Presika, Nunska Graba, Rincetova Graba in Podgradje. V omenjenih krajih je kar nekaj zanimivih točk, na primer stara šola, cimprača, stara približno 200 let, cerkve, studenček bistre vode itd.

Slovenija, moja dežela

Neurja, toča ...

1. junij – Takšno neurje, kot ga je v tem poznem večeru doživela prestolnica, se menda ne zgodi pogosto. Padlo je toliko dežja, kot ga ob drugih pomladih ves maj. Veter, ki je pihal tudi šestdeset kilometrov na uro, je podiral drevesa in cestne svetilke, tako hude toče, velike kot kokošja jajca, pa meščani sploh ne pomnijo. Ujma, ki je udrihala tudi po drugih delih države, pa ne bo ostala v spominu le po vremenskih rekordih, ampak tudi po obilni škodi, ki jo je povzročila.

3. junij – Nekaj podobnega, kar je spominjalo na pravi sodni dan, se je zgodilo na Dolenjskem v nedeljo, 3. junija, ko je toča padala na suha tla, kakor bi stresal gramoz iz sto in sto tovornjakov in potolkla več kot sto odstotkov vsega pridelka, kot pripovedujejo prizadeti kmetje.

5. junij – V Mariboru ni bilo toče; mnogi so bili prepričani, da gre zasluga za to letalski obrambi pred njo. Zatrjujejo namreč, da bi si tudi Ljubljana in Dolenjska prihranili velik del tiste škode, ki jo je povzročila toča, če bi v točonosne oblake poletela letala in vanje stresla srebrov jodid. Nekateri menijo, da je škoda bistveno večja od stroškov, ki jih terja učinkovita obramba z letali. Zato se čudijo, da država varčuje na napačnem koncu, saj bo tudi tisto škodo moral nekdo plačati.

19. junij – Brežice, Mirna – Pšenica: uničena! Koruza: uničena! Vinogradi: uničeni! Sadovnjaki: uničeni! Zelenjavni vrtovi: uničeni! Takole bi lahko v slogu kratkih vojaških operativnih poročil opisali posledice nevihtne ujme, ki se je razbesnela nad nekaterimi deli brežiške in krške občine. Toča, debela kot oreh, je v zadnjih dneh udarila še v drugo. Pustošila je tudi v severnem in vzhodnem delu trebanjske občine. Na območju Šentlovena, Čateža, Mirne in Šentruperta so bili popolnoma uničeni poljski pridelki, sadovnjaki in vinogradi. Najbolj prizadeti kraji v brežiški občini so Mostec, Kapele, Podvinje in Dobova, hudo pa je bilo tudi na območju Čirnika, Koritna, Obrežja in Jesenic na Dolenjskem.

27. junij – Maribor, Slovenske gorice – Neurje s točo, ki je zajelo Maribor in okoliške kraje, je prizadejalo nekaterim kmetijskim proizvajalcem veliko škode. Po besedah direktorja Kmetijskega zavoda v Mariboru Boruta Ambrožiča je toča najhuje klestila v osrednjih Slovenskih goricah, zlasti na Zavrhu ter v Selcah, Voličini, Crmljenšaku, Vitomarcih in okoliških krajih.

Najhujšo škodo je toča povzročila v sadovnjakih in vinogradih, prizadete pa so tudi mnoge poljščine, še zlasti pšenica in koruza. Nekaterim sadjarjem in vinogradnikom v pasu od Zavrha do Vitomarcev je toča uničila praktično ves pridelek.

DOL PRI MEDVODAH

/VEČER/ –

Ni veliko manjkalo, pa bi hiša, ki ima na tramu vrezano letnico 1765, končala s podobno usodo kot tista na Studenčicah ali ona na Tehovcu, vse v občini Medvode: podrli so jih, les pokurili, kamenje pa zravnali z zemljo.

Bržkone je hiša še kakih sto let starejša. Prvotni lastniki, nekdanje se je tu po domače reklo Pr

Kocjan, so šli s trebuhom za kruhom čez Veliko lužo. No ti so jo bržkone za mali denar konec 19. stoletja prodali, da so imeli za pot. Kupili so jo Dolinčevi iz Zgornje Senice. V hiši so rodovi živeli tja v naš čas, do leta 1975, od takrat pa je hiša vztrajno propadala. Sedanji lastniki so jo že kanili podreti, a je niso smeli, ker je pod spomeniško zaščito. Nekatera dela niso bila opravljena strokovno, zato oko poznavalca takoj zazna, kje so ga pri obnovi polomili: streha, dimnik, pa še kaj bi se našlo. Obnova je stekla leta 1999, notranjost, ko bo končana, pa bo hranila predmete, ki so jih po okoliških vaseh našli in popisali študentje etnologije.

Nove knjige

Zvone Žigon

Iz Spomina v prihodnost Slovenska politična emigracija v Argentini

LJUBLJANA /DRAGICA BOŠNJAK/ – *Iz spomina v prihodnost - slovenska politična emigracija v Argentini* je naslov obsežne knjige avtorja dr. Zvoneta Žigona, ki so jo pri Inštitutu za slovensko izseljenstvo ZRC SAZU, izdali v zbirki *Migracije*. Avtor v monografiji predstavlja izsledke svojega desetletnega raziskovanja etnične identitete slovenskega izseljenstva s poudarkom na Slovincih v Argentini; osvetljuje teoretsko ozadje obravnavane tematike - politično socializacijo, etnično, narodno, nacionalno in versko identiteto, opisuje izseljevanje Slovencev v Argentino, zgodovinske vzroke poveljne emigracije, razvoj organiziranosti izseljencev in odnos politične emigracije do matične domovine ter argentinske oblasti, v sklepnem delu pa obravnava notranjo strukturo te skupnosti - odnose med vero oziroma cerkvijo ter politiko, ideologijo in etnično identiteto. Dodatek vsebuje obširna pisna razmišljanja članov te skupnosti, daljše intervjuje in avtorjev dnevnik z zadnje študijske poti. Tako ta del daje knjigi ne le dokumentarno, temveč tudi literarno, človeško vrednost.

To je dvanajsta knjiga na seznamu znanstvenih monografij in zbornikov s področja izseljenskih študij, ki so jih raziskovalci tega Inštituta objavili pri Založbi ZRC v zadnjih sedmih letih. Prva od teh knjig je izšla leta 1995 kot 6. zvezek novoustanovljene Zbirke ZRC.

Urednica zbirke *Migracije* je Janja Žitnik, izdajatelj Inštitut za slovensko izseljenstvo ZRC SAZU.

Dr. Zvone Žigon

je vse svoje strokovno ustvarjanje posvetil vprašanjem (slovenskega) izseljenstva. Že kot študent novinarstva je prepotoval slovenska izseljenska središča po Evropi in Južni Ameriki. Tematiko dvojne etnične identitete v izseljenstvu (kar je bila tudi tema njegove diplomske naloge leta 1993) je spremljal kot novinar, podiplomski študent antropologije in raziskovalec na Inštitutu za slovensko izseljenstvo ZRC SAZU. V magistrski nalogi (po kateri je nastala knjiga Otroci dveh domovin, Založba ZRC 1998) se je posvetil ohranjanju slovenske etnične identitete med potomci izseljencev v Južni Ameriki, čedalje bolj pa ga je privlačilo vprašanje povezav med političnostjo in etničnostjo v izseljenstvu. Na to temo je junija 2000 tudi doktoriral. S svojimi prispevki redno sodeluje v domačih in tujih časopisih, strokovnih revijah, na simpozijih in predavanjih. Sedaj je zaposlen na Uradu RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, kjer deluje na področju snovanja izseljenske politike. Za doktorat, na katerem temelji besedilo pričujoče knjige, je marca 2001 prejel nagrado Klinarjevega sklada FDV.

Vodnik po operah slovenskih skladateljev

LJUBLJANA /DNEVNIK/ – Dr. Henrik Neubauer, doajen slovenske operne in baletne umetnosti, je na Pedagoški fakulteti v Mariboru predstavil svojo novo knjigo *Vodnik po operah slovenskih skladateljev*.

Dr. Neubauer je nekdanji baletni solist, izredni profesor na ljubljanski Akademiji za glasbo, koreograf izredno uspešnih baletov *Romeo in Julija*, *Spartak* in *Ognjena ptica*, če naštejemo le nekatere, operni režiser in pedagog se je vedno zavzemal za čim večjo prisotnost slovenskih skladateljev na naših odrih. V dokaz, da slovenska operna dela obstajajo, je na predstavitvi zavrtel tudi video posnetke vseh oper slovenskih skladateljev.

Vodnik po slovenskih muzejih

LJUBLJANA /STA/ – v Knjigarni Konzorcij so predstavili *Vodnik po slovenskih muzejih*, ki ga je nedavno izdala Založba Mladinska knjiga. Vodnik je doslej najcelovitejši pregled 252 slovenskih muzejev in galerij. Predstavljeni so tako veliki, klasični muzeji in galerije kot njihove dislocirane enote, spominske sobe znanih Slovencev, muzeji na prostem, tehnični spomeniki in likovne zbirke.

Zbornik o slovenskih mobilizirancih

MARIBOR /VEČER/ – *Nemška mobilizacija Slovencev v drugi svetovni vojni*, je naslov zbornika, ki so ga napisali Jože Dežman, Ludvik Puklavec in dr. Marjan Znidaric.

Kultura Slovenija

Neue slovenische Kunst razstavlja v Avstraliji

CANBERRA/STA/ – V sredo, 20. junija, so v galeriji ANCA v Canberri odprli razstavo *Streljajte na umetnika!*, ki jo je pripravil Slovensko-avstralski inštitut s pomočjo ministrstva za kulturo RS ter slovenskega veleposlaništva v Canberri, arhivske posnetke pa so prispevali filmski arhiv Slovenije, RTV Slovenija in Michael Benson. Razstava prikazuje serijo naslovnih tednika *Mladina*, ki jih je oblikoval Zdravko Papic v letih med 1987 in 1991, izbrane projekte dveh skupin umetniškega kolektiva *Neue slovenische Kunst* (NSK) - skupin *Laibach* in *Novi kolektivizem*, filmsko gradivo iz časa kulta osebnosti in film Michaela Bensaona o dejavnosti NSK. Razstavo bo oktobra mogoče videti v Sydneyu kot del multimedijske prireditve *Carnivale*, v začetku prihodnjega leta pa bo odpotovala v Adelaide.

Uroš Lajovic v Beograjski filharmoniji

LJUBLJANA/VEČER/ – Maestro Uroš Lajovic je pred kratkim postal šef dirigent Beograjske filharmonije.

Nova sezona prireditev Imago Sloveniae

LJUBLJANA/STA/ – Nacionalni projekt *Imago Sloveniae - Podoba Slovenije*, ki je leta 1994 nastal iz potrebe po oživitvi kulturne podobe starih mestnih jeder, bo javnosti že osmič ponudil bogat kulturni program. Letos bo v različnih objektih kulturne dediščine v 27 slovenskih krajih na ogled skupno 56 kulturnih prireditev. V *Imagu* poleg tega pripravljajo še 20 dogodkov v okviru prireditev *Poletje v Stari Ljubljani*, zaključek tega festivala - *Noč v Stari Ljubljani* - pa bo ponudila še dodatnih 20 prireditev. Svečano odprtje letošnje sezone, ki bo hkrati tudi začetek *Poletja v Stari Ljubljani*, bo 28. junija, v ljubljanski frančiškanski cerkvi z nastopom Orkestra Slovenske filharmonije in Slovenskega kornega zbora. Prireditve se bodo končale sedmega septembra, ko bodo z muzejskim vlakom potovali skozi nekatere kraje, ki bodo gostili festival.

Stalna razstava na Bolfenku

MARIBOR/VEČER/ – Stalna razstava zajema teme *Zgodovina in obnova sv. Bolfenka, Pohorje nekoč, Zgodovina smučanja in Zlata lisica ter Razstava mi-neralov in kamin Pohorja in Kobanskega* odslej pa se pridružujeta dve novi; *Pohorski coklarji* in *Zdravilna zelišča Pohorja in okolice*.

Obletnica –

Josip Murn Aleksandrov
LJUBLJANA/STA/ – Pesmi *Ne vem, kdo bolj je tožen, Ko dobrane se mračne, Pa ne pojdem prek poljan, Dolga, dolga je zimska noč, Prišla je jesenska noč* sodijo med najbolj znane lirske izpovedi v slovenski književnosti. Njihov

avtor, Josip Murn Aleksandrov, je 18. junija pred natanko 100 leti, kot pred njim Kette, umrl v Cukrarni. Poleg pesmi je Murn pisal še prozo, kratke črtice in novele, a se v pripovednika, zaradi zgodnje smrti - umrl je star 22 let, ni utegnil razviti.

Pet dni folklorne in Lent

MARIBOR/VEČER/ – Mesec junij je v Mariboru v znamenju festivala Lent, odprli so ga z Verdijevim Requiem Tudi Folkart, tradicionalni mednarodni folklorni festival, iz katerega je *Festival Lent* pravzaprav nastal, bo s pet pester kot že vsa leta doslej.

Kozinova nagrada

LJUBLJANA/DNEVNIK/ – Društvo slovenskih skladateljev podeli vsako leto Kozinovo nagrado za zaokroženi umetniški opus. Letos so se tako odločili za skladatelja Iva Petriča. Prepričali so jih predvsem njegovi godalni kvarteti: so namreč svojevrstni presek vseh skladateljevih ustvarjalnih premikov.

Nagrada "kresnik"

LJUBLJANA/DNEVNIK/ – Na ljubljanskem Rožniku so, že enajstič zapovrstjo, razglasili dobitnika Delove nagrade "kresnik" za najboljši roman, objavljen v minulem letu. Nagrado je dobil pisatelj **Drago Jančar** za roman *Katarina, pav in jezuit*. To je 472 strani dolg roman in pripoveduje zgodbo o treh junakih in njihovih življenjskih poteh.

Akademskemu pevskemu zboru Tone Tomšič visoka nagrada

VARNA/24UR.COM/ – Akademski pevski zbor Tone Tomšič iz Ljubljane je na mednarodnem zborovskem tekmovanju, ki je potekalo v bolgarski Varni v konkurenci 26 zborov z vsega sveta, okronal svoj uspeh z veliko nagrado (*Grand Prix*) **Varna 2001**, ki vodi na finale za veliko nagrado Evrope 2002.

Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani prireja ob deseti obletnici osamosvojitve Slovenije razstavo

KONČNO SAMOSTOJNI

Vloga slovenskih izseljencev-zdomcev v procesu osamosvajanja Republike Slovenije
19. junij - 20. julij 2001
Avtorica: Rozina Švent

In kakšna je bila ta vloga naših izseljencev-zdomcev?

1. S svojimi pismi posameznim nosilcem političnega življenja in z javnimi shodi so skušali vplivati na javno mnenje in ljudi pridobiti za to, da bi v procesu osamosvajanja Slovenije priznali njeno samostojnost in neodvisnost.
 2. Prizadevali so si zgladiti vse medsebojne politične spore, ki so jih ločevali vsa povojna leta in istočasno doseči sozvočje z interesi in prizadevanji ljudi v domovini Sloveniji.
 3. Z zbranimi finančnimi sredstvi (samo v ZDA so zbrali preko 2 milijona dolarjev), so skušali pomagati pri uveljavljanju demokratičnih sprememb v Sloveniji (podpora različnim političnim strankam), del sredstev pa so namenili tudi za povračilo vojne škode, ki so jo Sloveniji povzročile vojaške akcije JLA (desetdnevna vojna za Slovenijo).
 4. Ustanovili so Svetovni slovenski kongres (SSK), organizacijsko skupnost Slovencev v domovini in po svetu, ki temelji na zaveznanosti slovenstvu in njegovim krepitevi ne glede na nazorske, strankarske in druge razlike. Ustanovni sestanek je potekal prav v času osamosvajanja oz. agresije JLA na Slovenijo (27. - 28. 6. 1991 v Ljubljani) - tako, da so zbrani delegati odigrali tudi zelo pomembno vlogo pri obveščanju svetovne javnosti o dogajanju v Sloveniji.
 5. V svojem tisku so temu dogajanju namenili izredno veliko pozornosti - predvsem s članki v tujih jezikih, ki so bralce seznanjali z zgodovino Slovencev in utemeljevali potrebo po osamosvojitvi Slovenije ter jih istočasno obveščali tudi s trenutnim dogajanjem v Sloveniji.
- Ob vsem tem moramo zapisati še to, da smo vsi Slovenci (ke) vsemu svetu ponovno dokazali, da zmoremo delovati in se boriti složno, kadar gre za naše skupne, najvišje cilje = **za samostojno, svobodno in demokratično Republiko Slovenijo**.
Žal, je bilo med izseljenci-zdomci tudi veliko posameznikov, ki so se vse svoje življenje na različne načine borili za samostojno Slovenijo - vendar jim ni bila usojena ta milost, da bi ta slavnostni trenutek dočakali. Toda dočakali so ga njihovi sinovi, hčere, vnuki ...
/Poslal Lojze Košorok iz Slovenije/

Razstava v frančiškanskem samostanu

MARIBOR/VEČER/ – V dvorani frančiškanskega samostana v Mariboru je na ogled razstava likovnih del iz šestnajstih slovenskih frančiškanskih samostanov in cerkva na temo življenja sv. Frančiška Asiškega, ki je nastala ob promociji monografije *Frančiškove podobe* ljubljanske založbe Brat Frančišek, z besedilom doktorske disertacije Marije Sečnik, opremljene s fotografijami Marjana Smerketa. Profesorica teologije in absolventka Oddelka za umetnostno zgodovino Filozofske fakultete v Ljubljani je svojo disertacijo zasnovala v smislu topografskega pregleda likovnih del po posameznih

frančiškanskih samostanih in cerkvah v Sloveniji, hkrati pa je sistematično obdelala tudi najpogostejše ikonografske motive iz Frančiškovega življenja.

Oreonov zmagovalec

LJUBLJANA/JANA/ – Na tekmovanju so se spopadli novi glasbeni in pevski talenti. Zmagovalec *Oreonove pesmi leta* je bil pater Janez Frlež, doma iz Stoperc v Halozah.

"Slovenščina in slovenska kultura v zdomstvu"

Izdal Zavod RS za šolstvo
Knjigo lahko naročite po telefonu +386 1 3005 100 ali faksu +386 1 3005 199

Prejeli smo za objavo

Nasledstvo Karantanije

Dr. Jožko Šavli, KdB, FSAI, FAS, Gorica

V Glasu Slovenije (aprila 2001) je bil v razdelku *Iz dnevnika urednice* objavljen članek z naslovom "Kmalu bo deset let... formalnopravne naslednice davne Karantanije". Članek je tehten, dokaj natančen, vendar bi ga kljub temu rad nekoliko dopolnil. Problem je namreč v besedi "formalnopravna", ki jo je treba umevati nekoliko drugače.

Da lahko pravilno dojamemo celoten obseg tega vprašanja, moramo poseči nazaj, v zgodnje obdobje Karantanije. Najprej v leto 745, ko je Karantanija v zameno za pomoč krščanskih Bavarcev proti Obrom morala priznati vrhovnost kralja Frankov. To naj bi bila izguba "notranje" samostojnosti, kot nam pod vplivom liberalne in jugoslovanske ideologije razlagajo v šoli. V resnici je bil frankovski kralj varuh krščanske Evrope, in priznanje njegove vrhovnosti je pomenilo pristanek na pokristijanjenje in vključitev v krščansko Evropo (takratno Evropsko unijo).

Leta 820 naj bi Karantanija v smislu omenjene ideologije izgubila še "zunanjo" samostojnost, in postala navadna frankovska grofija, zato ker se je bila pridružila protifrankovskemu uporu Ljudevita, kneza v Slavoniji. Toda zgodovinski viri kažejo drugačno sliko. Za kaj je pravzaprav šlo?

V skupnosti krščanskih narodov v okviru Frankovskega kraljestva so poleg civilne uprave, ki so jo tvorile vojvodine in grofije, obstajala še vojaška poveljstva ali krajine, ki so se takrat raztezale preko več vojvodin. Ozemlje južno od Drave (Kranjska, del ožje Karantanije, Slavonija) je pripadalo poveljstvu Furlanske krajine. Na čelu te krajine je bil nasilen poveljnik Kadolaj, proti kateremu se je bil uprl knez Ljudevit v Slavoniji, pridružili pa so se mu tudi Kranjci in del Karantancev. Frankovske vojske so šele na tretjem pohodu leta 822 porazile Ljudevita.

Na drugem pohodu pa so ob povratku prisilile Kranjce in del Karantancev, da so znova sodelovali z Balderikom (naslednikom Kadolaja). Navedbo o tem najdemo v Gradivu za zgodovino Slovencev (Fr. Kos, II. knjiga, 61). Latinsko besedilo v izvornih listinah je naslednje: *Quibus reversis domum, Carniolienses et quindam Carantanorum, qui ad Liudevitum se contulerant, Baldrico nostro duci manus dederunt (Vita Hludovici imperatore anonymo, c. 33, MG. SS. II 625)*. In drugi vir: *Quibus domum reversis Carniolienses, qui circa Savum fluvium habitant et Foroiuliensis pene contigui sunt, Baldrico se dediderunt; idem et pars Carantanorum, quae ad Liudewiti partes a nobis defecerat, facere curavit (Annales regni Francorum ad a. 820)*. Značilen izraz *manus dederunt* – podali roko, sodelovali.

V teh navedbah ni ničesar o kaki izgubi "zunanje" samostojnosti. Uprli so se namreč Kranjci in del Karantancev. Karantanija obstaja kot vojvodina še naprej, kar je npr. Bavarska prenehala biti že 788. Tega nemška stran ne more dobro prenesti, vsled tega razglašajo Karantanijo kar za bavarsko Vzhodno krajino (npr. Reindel). Vojvodi slovenskega rodu, za Valhunom še: Domicijan, Pribislav, Semika, Stojmir in Etgar, so se vrstili na vladi približno do 828. Zatem so, kot navaja Conversio, sledili trije vojvodi Bavarci, duces Bagoarii, po imenu Helmvin, Albgar in Pabo. Slednji je nastopil šele 844. Toda vir *Excerptum de Carentanis* imenuje te vojvode *duces Carentanorum*. – Ker je po karantanskem pravu (Slavica lex) veljala pravica do nasledstva tudi po ženski strani (za razliko od germanskega prava), so ti vojvodi imeli nedvomno karantanske matere, sicer bi bili tujci in po karantanskem pravu ne bi imeli pravice vladati deželi. Karatanec po materini strani je bil pozneje tudi znameniti karantanski vojvoda Arnulf Koroški, ki je postal kasneje kralj in tudi cesar.

V političnih razmerah, ki so v Jugoslaviji vladale že po prvi in še bolj po drugi vojni, se je moralo slovensko zgodovinopisje ukloniti Belgradu. Slovenci s svojo zgodovinsko državnostjo, ki so jim jo odrekli že nemško-nacionalni krogi v monarhiji, niso smeli nadkriljevati južnoslovanskih narodov, predvsem ne Srbov. Vsled tega je morala biti samostojnost Karantanije žrtvovana. Naj navedem le pisanje B. Grafenauerja, kot enega najbolj vidnih zgodovinarjev.

Omenjene vojvode imenuje "grofje Bavarci", in nadaljuje: "To, da je upravljal (Karantanijo) grof namesto kneza, je bil samo zunanji izraz nadvse pomembnega dejstva... Kot grofija je bila pridružena pravemu (frankovskemu) državnemu ozemlju" (Zgodovina... 1965, str. 5).

Karantansko državno pravo se z imenom Slavica lex izrecno omenja okoli 1010, ko grofica Wichburga, ustanoviteljica, ob posvetitvi cerkve ženskega samostana pri Sv. Juriju ob Jezeru na Koroškem podari letemu neko posestvo po slovenskem pravu – *cum communi omnium Slavica lege*. Tako nam leta 1848 iz ustrezne listine navaja koroški zgodovinar Ankershofen. Toda že ob koncu stoletja ima drugi zgodovinar Jaksch navedeno le: *cum omni communi lege*, brez "Slavica". Potemtakem očitna ponaredba (Glej natančno pri J. Malu: Osnove ustoličenja karantanskega kneza, GMS 1942, str. 6). V tem primeru vidimo, da je imela karantanska ženska tako pravno kot opravilno sposobnost, in je lahko sama ustanovila, darovala oz. vršila pravna dejanja. Tega npr. germanska ženska ni mogla. In tudi ta okoliščina tako zelo moti nemško stran.

Karantansko pravo je bilo tako kot druga prava vezano prvotno na osebo. Tudi če se je nekdo nahajal v drugi deželi, so mu morali soditi ali ga obravnavati po njegovem pravu. V ta namen je bilo treba poprej podati tudi ustrezno izjavo o njegovi pravni pripadnosti (*professio iuris*). Šele od 10. stol. dalje postaja in postane omenjeno pravo ozemeljsko in se nanaša na deželo oziroma državo. Ko na ozemlju prvotne Karantanije nastane več vojvodin, preide to pravo na vsako od njih. Vsled tega so "državno neposredne" (*reichsunmittelbar*), torej države v kraljestvu in cesarstvu, ki je sodržavje (konfederacija) z naslovom Sveto Rimsko cesarstvo, in preneha šele pod prisilo Napoleona leta 1806.

Ko so Habsburžani leta 1282 prevzeli Avstrijo, Štajersko in Kranjsko, in 1335 tudi Koroško, se je ime Avstrija, kjer so najprej stolovali, začelo širiti še na druge karantanske dežele. Ime Avstrija za Karantanijo je postopoma prevladalo. Vojvoda Rudolf IV. Habsburg je leta 1359 v ponarejeni listini *Privilegium maius* navajal stare karantanske pravice, češ da jih je cesar Friderik I. podelil Avstriji ob njenem povzdigu v vojvodino leta 1156. Toda na cesarskem dvoru in Pragi so njegovo listino zavrnili. Ko pa je Habsburžan Friderik III. postal cesar, je omenjeno listino leta 1453 razglasil za državno. Ponaredba je bila v bistvu le v tem, da je na mesto Koroške kot osrednje dežele stopila Avstrija (današnja Sp. Avstrija), ki pa je bila prav tako karantanska, četudi Avstrijci to vztrajno spregledujejo ali kar naravnost tajijo.

Odkar je avstrijski, po zgodovinskem izročilu še vedno karantanski vladar, postal 1440 kralj in potem 1452 cesar, je kraljevsko cesarska simbolika povsem nadkrilila karantansko izročilo. Na pečatu upodobljeni vladar nima več napora s panterjem, temveč s kraljevskim orlom. Toda isti vladar se hodi še vedno umeščat po karantanskih deželah: na Koroškem še po starodavnem obredu ustoličevanja do 1414, in potem poklanjanja do 1728. Vedno samo v slovenskem jeziku in to na izrecno zahtevo plemstva. Po drugih kraljestvih je vse umestitveno obredje vladarja potekalo zgolj v latinščini.

Konec prve svetovne vojne je prinesel zlom in zaton stare Avstrije (Karantanije), katere vladar je bil tudi cesar in kralj drugim deželah. Nova republika Avstrija po prvi vojni ni bila naslednica prejšnje Avstrije oziroma Karantanije v pravnem smislu, in prav tako ne nova Jugoslavija, v kateri smo se znašli Slovenci. Toda republika Avstrija in od 1991 samostojna Slovenija sta, četudi ne formalno pravno, vendarle naslednici prvotne Karantanije, katere nasledstvo ni jezikovnega značaja, temveč karantansko zgodovinsko in državno izročilo.

Dr. Jožko Šavli, KdB, FSAI, FAS

se je rodil leta 1943 v Tolminu. Po maturi je diplomiral na Ekonomski fakulteti ljubljanske univerze. Po nekaj letih poučevanja je nadaljeval študij na dunajski univerzi, kjer je bil leta 1975 promoviran za doktorja družbenoekonomskih znanosti. Zatem se je vrnil k poučevanju na Srednji trgovski šoli s slovenskim učnim jezikom v Gorici (Italija). Jožko Šavli izhaja iz podeželskega okolja Šoške doline, ki je bila v zgodovini od nekdanj stičišče različnih narodov. Tu so se vedno med seboj prepletali slovenski, italijanski in nemški kulturni vplivi. Takšno okolje je Šavlija vzpodbujalo k raziskovanju kulture, zgodovine in še posebej imenoslovja v vzhodnoalpskem prostoru. Šavli je skupaj s pok. Matejem Borom in Ivanom Tomazičem avtor knjig o Venetih, naših davnih prednikih, zgodovine, ki marsikomu na današnjih in bivših jugoslovanskih prostorih, vključno s posamezniki iz Slovenije "ne paše". Zopet drugi si hočejo raziskave zgoraj omenjenih prisvojiti. Dr. Šavli ni bil malokrat ignoriran s strani slovenskih medijev, zgodovinarjev in dnevnih politik, toda svoje raziskave uporno še naprej podkrepljuje s podatki in dejstvi, ki jih neumorno išče po svetovnih knjižnicah. /Iz življenjepisa dr. Jožka Šavlija in Glas Slovenije/

Dogajalo se je
pred desetimi leti

1991

Stanka Gregorič

Slovensko Pismo
od Pisma do Pisma

Je dogodke zbrala STANKA GREGORIC

4.5. je v Melbournu redni letni občni zbor Avstralske slovenske konference. Na Konferenci, ki zaseda skoraj ves dan in na kateri so prisotni referenti Slovenskih narodnih svetov iz Sydneya, Melbournu, Canberre, Brisbana, pa tudi opazovalci iz Južne Avstralije, dodajo Statutu ASK-ja nekaj novih členov, potrdijo izvolitev delegatov za Svetovni slovenski kongres in se pogovorijo še o drugih tekočih vprašanjih. Tega dne zberejo skoraj 1.800 dolarjev za fax-mašino tajništvu ASK-ja.

5.5. nadaljujejo s sestankom Upravnega odbora ASK-ja, prav tako v Melbournu, v prostorih Verskega in kulturnega središča Kew.

7.5. izide pri Mladinski knjigi v Ljubljani antologična zbirka poezij in lirčnih razmišljanj Berta Pribca iz Canberre, pod naslovom PROZORNI LJUDJE. Knjigo je moč naročiti na naslov: Bert Pribac, 37 Cockrane crescent, Theodore 2905 A.C.T. Australia.

9.5. se v Melbournu prvič srečajo zastopniki in učitelji etničnih jezikov, ki se ukvarjajo z ureditvijo in sestavo učnih načrtov ali poučujejo določeni jezik. Na konferenci se dotaknejo osnutka učnega načrta za poučevanje tujih jezikov v 11. in 12. razredu srednje šole. Navzoči so tudi zastopniki Slovencev: iz NSW Mariza Ličan in Olga Lah, iz Viktorije Aleksandra Ceferin.

24.5. sta pred štiridesetimi leti iz Lemonta v ZDA krenila v Avstralijo prva dva frančiškanska patra, ki naj bi začela živeti s svojimi rojaki in postavila temelje verskega in kulturnega življenja med avstralskimi Slovenci: pater KLAUDIJO OKOREN in pater BENO KORBIČ.

26.5. organizira Avstralska slovenska konferenca po vsej Avstraliji volitve v izvršni odbor Slovenske izseljenske matice v Ljubljani. Za podpredsednika je izvoljen Cvetko Falez iz Canberre, za člana pa Ivo Leber iz Melbournu.

2.6. pride do mirovno protestnega komemorativnega shoda Slovencev v Viktoriji, ki ga organizira Slovenski narodni svet. Kljub slabemu vremenu se zbere pred Parlamentom več kot 300 ljudi z zastavami, nageljnički in transparenti. Gošorijo predstavniki SNS-ja in mladine.

9.6. pripravi Slovensko društvo Melbourne razstavo likovnih in ročnih del, posvečeno nedavno umrli avstralski Slovenki, mladi Ireni Birsa, ki se je prav tako ukvarjala s slikarstvom. Tega dne dobi nagrado za najboljši umetniški izraz Katarina Štrancar, hčerka odbornika Slovenskega narodnega sveta Viktorije, Karla Štrancarja. Nagrado za originalnost dobi Daniel Pišotek.

Na fotografiji spodaj desno je kompozicija TRAMVAJ, za katero je dobila Katarina nagrado.

13.6. pošlje Skladu za slovenski jezik na Maquarie univerzi v Sydneyu ček na 250 dolarjev slovensko podjetje GORENJE PACIFIK.

14.6. sprejme sydneyjski Slovenian Studies Foundation Trust pismo od slovenskega podjetja Eurointernational iz Melbournu, v katerem obljublja da bo "Euro tudi v prihodnje, po svojih močeh pomagal Skladu za slovenski jezik, saj se zavedamo, kako pomembno je, da bodo tudi prihodnje mlade generacije avstralskih Slovencev doumele, da narod živi le toliko časa, dokler govori svoj jezik in ohranja svojo kulturo."

15.6. SLOVENSKA NOČ v Sydneyu, v Slovenskem društvu Sydney, dohodek gre v korist študija slovenščine na Macquarie univerzi. Za zabavo poskrbi ansambel Veseli Gorenjci s pevko Olgo Gomboc, Zrebanje velike vseavstralske loterije. Kulturni spored. Prisotni visoki gosti iz slovenske skupnosti in iz avstralskega društveno političnega življenja, med njimi tudi g. Ted Grace.

V drugi polovici julija je bila v Melbournu cela vrsta sestankov zaradi preusmeritve etničnih radijskih programov na SBS Radiu 3 EA. V imenu slovenske jezikovne skupine se jih je udeleževala koordinatorka slovenskega programa na tej radijski postaji, Helena Leber. Borila se je, da bi Slovenci zadržali svojo oddajo vsaj dvakrat na teden naprej v Ethnic Affairs Commission, čez nekaj dni je priredil sestanek Ethnic Community Council of Victoria, radijski SBS Radiu 3 EA pa so imeli kar celo kopico sestankov, na katerih je prihajalo do žolčnih razprav zaradi diskriminacije manjših etničnih skupin.

16.6. se v pisarni slovenskega podjetja Eurointernational v Melbournu srečajo predstavniki slovenskih društev in organizacij s pomočnikom sekretarja ministra za zunanje

Melbourne, 1991 – Katedrala St. Patrik, maša za mir

Sydney, 1991 – Sydneyčani dočakajo Dušana Lajovica, predsednika SNS

Morda niste vedeli, da ...

– sta Melbournčana Garry Moore, strokovnjak za mednarodno pravo in odvetnica Sherril O'Connor Šraj (spodaj na fotografiji), soproga našega rojaka Pavla, prevedla prvo slovensko ustavo v angleščino. Sherril je Avstralka, ki izredno lepo govori slovensko.

1991

Slovensko Pismo**Dogajalo se je pred desetimi leti**

Canberra 1991 – v avstralskem parlamentu pri zunanjem ministru Garethu Evansu; z leve Sherril O'Connor Šraj, Garry Moore, Gareth Evans in Marjan Kovač

zadeve Jugoslavije, Zvonetom Draganom in z jugoslovanskim ambasadorjem v Canberri dr. Borisom Cizljem. Oba predstavita rojakom današnjo politično situacijo v Sloveniji in njeno bodočnost.

16.6. prispejo na melbournsko letališče (po devet urni zamudi) z JAT-ovim letalom novinarji mariborskega tednika 7D: Srečko Nedorfer, Gloria Marinovič in odgovorni za oglasni oddelak, Janez Toplak. Najprej se z njimi ustavimo v Slovenskem primorskem socialnem klubu Jadran, kjer nas lepo pogostijo z večerjo, zadržimo pa se tudi na kratkem pogovoru s predsednikom društva Dinotom Rupnikom.

16.6. srečam na melbournskem letališču Slovence iz Gibslanā, Ludvika Martina, ki odhaja v Slovenijo, kjer naj bi se kot opazovalec udeležil Svetovnega slovenskega kongresa v Ljubljani.

Canberra, 1991 – pri prvem ministru Avstralije; z leve Marjan Kovač, Bob Hawke, Elica Rizmal in Florjan Falež ml.

17.6. se oglasijo v slovenski jutranji oddaji novinarji 7 D iz Maribora. Čez dan se odpravijo v družbi Elice Rizmal in Stanke Gregorič v naravo, na Dandenong Mountains, kjer se v nekem živalskem vrtu navdušujejo s kenguruj, avstralskimi pičci in drugimi živalmi. Zvečer se udeležijo sestanka Slovenskega narodnega sveta, kjer podarijo Stanki Gregorič, kot najbolj oddaljeni bralki 7 D nagrado-lepo knjigo NAPREJ ZASTAVE SLAVE. Ugotovimo pa, da sta najbolj oddaljena bralca v resnici Elica in Vinko Rizmal, vendar se je njihova prijava nekje zagubila. Druga najbolj oddaljena bralka pa je Marinka Robar iz Hawthorna, v Melbournu.

17.6. je Slovenski narodni svet Viktorije tudi razpravljal o končnih pripravah na veliko slavo na Melbourne City Square-u, kjer naj bi vsi Slovenci Viktorije proslavili slovensko neodvisnost. Sestanku je prisostvoval tudi predstavnik slovenske mladine, Lenti Lenko.

Prpriave na proslavitev osamosvajanja Slovenije tečejo tudi med rojaki v Sydneyu, ki natisnejo nekaj tisoč letakov z angleškim tekstom-podatki o Sloveniji. Delo Vladimirja Menar ta, slovenskega sydneyškega odvetnika. Sydneyčani razposljejo te letake po vsej Avstraliji.

26.6. zvonijo po Avstraliji telefoni že na vse zgodaj. Slovenci se obveščamo o zgodovinskem dogodku: Slovenija je proglasila svojo neodvisnost! Mene zbudi Jože Vah, predsednik SNS-ja iz Queenslanda in mi pove novico. Smo navdušeni do solz, zaskrbljeni, si čestitamo, kličemo svoje drage v Slovenijo....

Svojo osamosvojitve proglasi tudi Hrvaška!

Popoldan se zberemo v Verskem in kulturnem središču v Kew. Štefan Merzel, ki že nekaj tednov pridno izdeluje plakate in razne napise za proslavo, obesi pred cerkvico velik transparent: NEW COUNTRY SLOVENIA IS BORN!

V cerkvi molimo za Slovenijo, potem pa si nazdravimo s šampanjcem. Posnema SBS etnična televizija. In sploh postanemo Slovenci po vsej Avstraliji najbolj iskani za intervjuje vseh avstralskih medijev.

Slovenija in obrazi avstralskih Slovencev so na TV ekranih vsak čas...

27.6. Dan, ko se konstitulra Svetovni slovenski kongres. Naši delegati so v Ljubljani, vendar prihajajo iz Slovenije vse bolj razburljive novice o agresiji Jugoslovanske armije na našo domovino. VOJNA!

To je začetek razburljivih dni: telefoniranj, pošiljanj fax sporočil avstralskim medijem in politikom, vključno predsedniku Avstralije, Bobu Hawku in senatorju Garethu Evansu, ministru za zunanje zadeve. Razburjanje ne poneha niti ponoči, ko takorekoč sploh več ne spimo. Spremljamo vsa poročila, se telefonsko obveščamo, jokamo, trepetamo za svojo Slovenijo, smo na koncu močl...

Prihajajo poročila o dejavnosti Slovenskih narodnih svetov po vsej Avstraliji in tudi nekaterih slovenskih društev, predvsem v Sydneyu in Canberri. Več o BITKI ZA SLOVENIJO V AVSTRALJI berite na straneh Slovenskega Pisma.

29.6. organizira Slovenski narodni svet Viktorije manifestacijo-protest proti vojni v Sloveniji, na City Square-u. Program vodi Helena Leber. Razen Slovencev prisotni še Hrvati, Albanci, Slovaki, Litvanjci, Ukrajinci, Avstralci in drugi.

V imenu SNS-ja spregovori podpredsednik Stanko Prosenak. Nastopijo še drugi posamezniki, med njimi predsednik SDM Stanko Penca, pevski zbor SDM, Stanka Gregorič, Lucija Srnec, Draga Gelt in drugi. Dogodek posnemajo TV postaje in zvečer prikazujejo del protesta z govorom predstavnika SNS-ja.

30.6. se zberemo ponovno v Verskem in kulturnem središču Kew, se udeležimo maše za Slovenijo, po maši pa piknika in bolj žalostnega programa, ki ga ponovno povezuje Helena Leber. Popoldan se poda na hrvaške demonstracije tudi nekaj Slovenk in Slovencev v narodnih nošah. Pred nekaj tisoč glav množico spregovorita Stanka Gregorič in Helena Leber. Presunljivo, ko pod tabo množica skandira SLOVENIJA, SLOVENIJA in se bori za tvojo domovino. Tega dne nam pristopijo pripadniki drugih narodov, nam nudijo svoje vizit kartice s telefoni, kamor jih lahko pokličemo za kakršnokoli pomoč. Lep občutek in seznanje koliko prijateljev imamo Slovenci.

1.7. nastanejo težave v poročanju na SBS radiu. Uprava radijskih postaj 3 EA in 2 EA je še posebej pozorna na oddajanje programov v slovenskem, hrvaškem in srbskem jeziku. Heleni Leber prepovejo na Radiu 3 EA igranje slovenske himne, brez posebnega dovoljenja.

4.7. se pogovarjam po telefonu z dr. Janezom Dularjem, ki mi pove, da se že nekaj dni trudijo, da bi mi poslali fax

Dogajalo se je pred desetimi leti

Zgoraj: Canberra, 1991 – Slovenska delegacija v avstralskem parlamentu; z leve Gerard Clarke, Nevenka Clarke, senator Robert Hill, senator Phillip Ruddock, Alfred Brežnik in senator James Short

Melbourne, 8. februra 1992 – Draga Gelt, organizatorica "mega" prireditve SNS VIC v Malvern Town Hallu (častni gost Janez Janša)

Desno: Melbourne, 1991 – Vinko Rizmal s hčerko Zaliko na demonstracijah; skupaj s soprogo Elico sta, med drugimi, v času osamosvajanja in po desetletni vojni v Sloveniji storila veliko pri akcijah za priznanje Slovenije s strani Avstralije

Leto 1991/92

AVSTRALSKA NABIRKA
ZA POMOČ SLOVENCŃ

NST/Sydney ... 1	97.496,00
VICTORIA (Melbourne, Geelong)	99.650,00
ACT (Canberra)	33.000,00
WEST AUSTRALIA (Perth)	4.500,00
SOUTH AUSTRALIA (Adelaide)	22.125,00
QUEENSLAND (Brisbane, Gold C.)	9.104,00
Skupaj	266.875,00
	AU dolarjev

Denar je bil poslan iz Avstralije na različne načine. Najbolja vrsta je bila poslana Melbourni družbi v Colony. Iz nekaterih krajev Avstralije bodo denar, ki so ga zbrali za Slovenijo, izločili v Colony. Tako, drugi avstralski Slovenci, s posebnim razpisom, DA JE VSOTA 266.875 av dolarjev, zbirna za pomoč Slovenci v Avstraliji s seznamom števil slovenskih priseljencev REKORDNA VSOTA, KI JE SPLOH POSLANA SLOVENCŃ PO LETOSNI VOJNI.

Zgodilo se je pred devetimi leti ...

16. januar 1992
Avstralija - prva prekmorska država, ki je priznala Republiko Slovenijo

Slovensko Pismo
HVALA AVSTRALIJA

Priznanje 16. januarja 1992 je bilo prvič objavljeno v Slovenskem Pismu. Priznanje je bilo objavljeno v Slovenskem Pismu, ki je v Avstraliji prva prekmorska država, ki je priznala Republiko Slovenijo. Priznanje je bilo objavljeno v Slovenskem Pismo, ki je v Avstraliji prva prekmorska država, ki je priznala Republiko Slovenijo.

Priznanje 16. januarja 1992 je bilo prvič objavljeno v Slovenskem Pismu. Priznanje je bilo objavljeno v Slovenskem Pismu, ki je v Avstraliji prva prekmorska država, ki je priznala Republiko Slovenijo. Priznanje je bilo objavljeno v Slovenskem Pismo, ki je v Avstraliji prva prekmorska država, ki je priznala Republiko Slovenijo.

Februar 1992

Slovensko Pismo
Republika Slovenija
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

Priznanje
Avstralsko slovenski konferenci
Slovenskim narodnim svetom

vsem slovenskim rojakom v Avstraliji,
za dragoceno in nenadno pomoč
matičnemu narodu v borbi za demokracijo,
samostojnost in mednarodno priznanje
Republike Slovenije.

Ljubljana, 8. 2. 1992

Priznanja slovenske vlade ASK si in sponim Narodnim svetom za pomoč R. Sloveniji.

S pomočjo nam prejeli priznanje Ministrstva za obrambo Republike Slovenije. V diljo so dele in priznanje članov Narodnih svetov da se danes Slovenija našaja v državi enako ne Sloveniji so se razvili naše tudi eden naše pogodbe. Zato nam lahko upravičeno da se poslamo k matičnemu svetom Sloven EDINOST. Tudi za te obje zastopamo vse ova

za Otrambo Republike Slovenije, ki ga je nastalim priznanje Avstralije je sklopi sponov, ki so velike in v svojih svetovih izjavali, svetovih držav sveta. Tudi s pomočjo članov Slovenije, in posebej velikih svetov in žena, razvijajo pomoč ob Priznanjih. Sedaj je čas, skrga svetovnega kongresa: SPRAVA in je sile in moči.

Po svetu

WASHINGTON

/STA/ – Na najvišji šoli ameriške kopenske vojske, US Army War College, v Pensilvaniji, je diplomiral prejel že tretji visoki častnik Slovenske vojske, polkovnik Branimir Furlan. Na treh ameriških vojaških akademijah je letos diplomiral skupno sedem častnikov Slovenske vojske, kar je največ doslej v enem letu. Njihov študij je bil večinoma sponzoriran iz ameriškega vojaškega izobraževalnega programa IMET, kar je, poudarjajo na obrambnem ministrstvu, dokaz uspešnega ameriško-slovenskega sodelovanja na obrambnem in vojaškem področju.

MOSKVA

/DRUŠTVO DR. F.P. MOSKVA/ – V počastitev 10. obletnice samostojnosti Republike Slovenije, 30. obletnice ruske slovenistike in 100. obletnice prvih prevodov poezije Franceta Prešerna v ruščino je v založbi Društva za promocijo stikov med Rusijo in Rusijo Dr. France Prešeren iz Moskve izšel **Slovensko-ruski almanah**. Knjiga v obsegu 288 strani je opremljena s 140 ilustracijami, na naslovnici pa je barvna reprodukcija umetniške slike "Hipotetično srečanje Prešerna in Puškina". Izdajateljji bodo nekaj 100 izvodov brezplačno razposlali v knjižnice in različne državne ustanove po Rusiji.

COLORADO SPRINGS NEW YORK

/STA/ – Na ameriški vojaški letalski akademiji USAFA v Colorado Springsu je prejel diplomu drugi slovenski kadet na tej akademiji, Matej Hajdinjak iz Radovljice. Slavnostni gost in govornik na slovesnosti ob podelitvi diplom je bil ameriški podpredsednik Dick Cheney. Slovesnosti so se udeležili tudi Matejevi bližnji, slovenski veleposlanik v ZDA Davorin Kračun, predstavniki generalštaba Slovenske vojske Bojan Šuligoj, slovenski vojaški ataše v ZDA Janez Kavlar in častni konzul Republike Slovenije v ameriški zvezni državi Kolorado Raymond Kogovšek. Na ameriški vojaški letalski akademiji je leta 1999 kot prvi Slovenec prejel diplomu Slavko Majcen, danes podporočnik, pilot v 15. brigadi vojaškega letalstva SV. Na letalski poveljniški šoli v Alabami je pred kratkim prejel diplomu podplovnik Stojan Todorovski, za tem še prvi slovenski kadet na West Pointu Vojko Sotlar iz Sentjurja pri Celju.

HAAG

Slobodana Miloševića je Srbija izročila Haagu. V zapore sodišča Scheveningen je prispel s helikopterjem v petek, 29. junija 2001. Beograd je Miloševića izročil dan pred prvo donatorsko konferenco za ZRJ, na kateri se bo mednarodna skupnost v Bruslju odločala o 1,2 milijarde dolarjev pomoči. Pred sodiščem se bo pojavil prvič 3. ali 4. julija.

WASHINGTON

/STA/ – Ameriški senat je z aklamacijo sprejel posebno resolucijo, v kateri je Sloveniji čestital ob deseti obletnici samostojnosti. Resolucijo je predlagal republikanski senator iz Ohia George Voinovich, podprli pa so jo senatorji Joseph Biden, Mike DeWine in Tom Harkin.

PITTSBURGH

/DNEVNIK/ – Slovenski inovatorji so na razstavi INPEX v Pittsburghu v ZDA, ki velja za eno najpomembnejših razstav invencij in inovacij na svetu, osvojili kar 13 odličij; v slovenski ekipi je v okviru Slovenske podjetniške inovacijske mreže (SPIM) 15 inovatorjev predstavilo prav toliko invencij; osvojili so sedem zlatih odličij, štiri srebrne in dve bronasti, tako da so le tri invencije ostale brez odličij.

OKLAHOMA CITY

/VEČER/ – Mednarodna dvorana slavnih telovadcev (International Gymnastic Hall of Fame) v ameriškem Oklahoma Cityju je od slovenskega dnevnika Delo prejela doprsni kip legendarnega slovenskega olimpijca Leona Štuklja, ki ga je izdelal umetnik Mirsad Begič. Štukljev kip je svečano predal član slovenskega olimpijskega komiteja in prav tako izvrsten slovenski telovadec Miro Cerar, ki je na slovesnosti prebral pismo Delovega urednika Mitje Meršola s kratkim Štukljevimi življenjepisom ter predstavijo Slovenije. Slovesnosti se je udeležil tudi generalni konzul Slovenije v New Yorku Andrej Podvršič, ki se je zahvalil za čast in izrazil ponos, da je bil Štukelj že leta 1997 sprejet v dvorano slavnih. V dvorano slavnih je bil leta 1999 sprejet tudi Miro Cerar.

TUZLA

/DNEVNIK/ – V Tuzli je bilo prvo srečanje otrok slovenskega porekla iz Bosne in Hercegovine, kjer so otroci, ki obiskujejo dopolnilni pouk slovenščine v Sarajevu, Banja Luki, Tuzli in Vitezu, izvedli kulturni program.

Dan slovenske samostojnosti praznik tudi v Ohio

COLUMBUS/STA/ – Guverner ameriške zvezne države Ohio Bob Taft je podpisal resolucijo, s katero je 25. junij, dan slovenske samostojnosti, postal uradni praznik Ohia. Taft je v resoluciji pozval vse prebivalce Ohia, naj se pridružijo slovenski skupnosti v praznovanju dneva samostojnosti z ustreznimi dejavnostmi in prireditvami. Prav tako pa je tudi določil, da bo slovenska zastava 25. junija izobešena pred državnim poslopjem državnega kongresa (State capitol) v prestolnici Ohia, Columbusu. Resolucija posebej omenja, da si slovenska skupnost v Ohio zasluži pohvalo za dolga leta neutrudnih prizadevanj pri obnavljanju svobode, demokracije in tržnega gospodarstva v domovini ter za prispevek k izboljšanju kakovosti življenja v državi Ohio in za ohranjanje tradicij slovenske družine in skupnosti. Slovesnega podpisa resolucije sta se udeležila direktor guvernerjevega urada za multikulturne zadeve in mednarodne odnose Avgust Pust ter slovenski konzul v Clevelandu Tone Gogala, ki je Taftu tudi predal slovensko zastavo, ki jo bodo izobesili pred državnim kongresom.

BUDIMPEŠTA

/LJUBLJANSKE NOVICE/ – Potomec ene najznamenitejših evropskih kraljevskih družin, ki je Slovincem vladala kar dobršen del zgodovine, Otto von Habsburg in njegova princesa Regina, v madžarskem mestu Godollo praznujeta 50. obletnico poroke.

DUNAJ

/VEČER/ – Osemnajstega maja so na pročelju hiše v Lindauer gasse 26 v dunajski mestni Ottakring, kjer je pisatelj Ivan Cankar stanoval med letoma 1899 in 1909, ponovno postavili zdaj dvojezično spominsko ploščo. S finančno pomočjo Cankarjeve rojstne občine Vrhnika jo je oblikoval arhitekt Janez Suhadolc. Prva iz leta 1951 dunajskega društva Slavia viennensis je namreč dotrajala. Obeležje s portretom mednarodno pomembnega slovenskega pisatelja (v spomin na njegovih enajst dunajskih let so v glavnem avstrijskem mestu poimenovali dve ulici, v 22. in v 23. okraju) sta odkrila slovenski veleposlanik v Avstriji Ivo Vajgl in poslanec Michael Ludwig. Po slovesnosti v nekdanj proletarski Ottakring je sledila še znanstvena akademija o delu in Ivana Cankarja v znanem več stoletij starem vinotoču Pri deseti Mariji v starem Ottakringu, kamor so zahajali tudi slovenski dunajski literati, med njimi Ivan Cankar, Slavko Grum, ki je na Dunaju študiral medicino, pa je po tej gostilni imenoval celo svojo novelo.

BRIŠKOVSKA JAMA

/VEČER/ – Briškova jama velja za največjo turistično jamo na svetu in je po zaslugi ogromne dvorane zapisana tudi v Guinnessovi knjigi rekordov. Že ob vходу se, tudi zaradi slovenskega napisa, zavemo, da smo na dvojezičnem območju. Ogljed jame ni priločljiv za tiste, ki jim primanjkuje kondicije, saj se je vanjo treba spustiti po kar petstotih stopnicah, vklesanih iz kraškega kamna.

GORICA

/STA/ – V Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici so uprizorili zgodovinsko scensko delo *Gorica, glej*, ki jo je oblikoval Janez Povše. V dramski tekst je uvrstil najzlahajnejše odlomke velikih slovenskih žena in mož, ki so v zadnjem tisočletju pričali o živi prisotnosti slovenskega naroda v Gorici. Prireditve je organizirala Zveza slovenske katoliške prosvete iz Gorice ob tisočletnici prve dokumentirane pisne omembe.

PERU

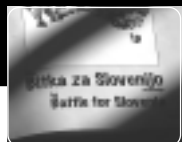
/DNEVNIK/ – V perujske Ande se je odpravila koroška alpinistična ekipa. Fantje in dekleti namestijo osvojiti najvišji vrh Peruja Huascarán (6768 m) in preplezati Ferrarijevo smer v Alparamaji (5947 m). Koroška odprava *Peru 200 I* šteje osem članov, najmlajši med njimi je star štiriindvajset let, najstarejši pa petdeset. www.mobisux.com.

BERN

/DNEVNIK/ – Švicarji so na referendumu s tesno večino podprli predlog, ki švicarskim vojakom v mednarodnih mirovnihih operacijah dovoljujejo nošenje orožja.

CELOVEC/TORONTO

/STA/ – Predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev Bernard Sadovnik se bo v nedeljo, 8. julija, na povabilo Kanadske slovenske skupnosti udeležil 42. Slovenskega dneva v Torontu, kjer bo kot osrednji gost spregovoril na temo **Slovensko zamejstvo in Slovenci po svetu**. Srečanja naj bi se udeležilo več tisoč Slovencev iz vsega sveta. Sicer pa bo Sadovnik obiskal še Cleveland, New York in Washington, kjer bo spregovoril o položaju slovenske manjšine v Avstriji, priložnost pa bo izkoristil za utrjevanje povezav in sodelovanja s Slovenci po svetu na gospodarskem in političnem področju. V Washingtonu se bo predvidoma srečal tudi s predstavniki State Departmenta.

Slovesnosti ob 10-letnici

SYDNEY /GLAS SLOVENIJE/ – V Slovenskem društvu Sydney so v nedeljo, 17. junija odprli **razstavo**, na kateri so razstavljeni dokumenti, fotografije in druge zanimivosti, ki pričajo o dogajanjih v slovenski skupnosti zadnjih deset let, vključno z olimpijskim dogajanjem. Prikazane so aktivnosti Avstralske slovenske konference Svetovnega slovenskega kongresa in njenih Narodnih svetov, ki nosijo največ zaslug za to da je Avstralija kot prva prekmorska država priznala Slovenijo. Razstavo je odprl bivši predsednik Slovenskega narodnega sveta NSW Dušan Lajovic, danes častni generalni konzul RS za Novo Zelandijo.

Nastopila je tudi folklorna skupina SDS Mali Prešeren, pod vodstvom Majde Kosovel Foto: FA

V soboto, 23. junija pa so prav tako v Slovenskem društvu Sydney pripravili slovesno praznovanje s kratkim kulturnim programom. Za razvedrilo in ples pa sta navzoče v dvorani zabavala ansambla **Veseli Gorenjci** iz Sydneyja in **Veseljaki** iz Slovenije. Zapel je tudi oktet iz Slovenije **Deseti brat**. Višek večera je bil prikaz kratkometražnega filma **Slovenija - Avstralija 10 let**. Scenarij, režija, tekst produkcija **Florjan Auser** - manager Slovenske medijske hiše v Sydneyju. Florjan Auser je v filmu zbral vse pomembne točke in dogajanja vse od proglasitve Republike Slovenije in desetdnevne vojne naprej, do dogajanj med avstralskimi Slovenci v tistem času.

Ob prisotnosti visokih častnih gostov in prepolne dvorane, sta ta večer prejela posebni priznanji za zasluge v času slovenskega osamosvajanja predsednika Slovenskih narodnih svetov NSW in ACT. **Podeljena so bila tudi SNS-jem v Viktoriji, Queenslandu in Južni Avstraliji.**

Med posamezniki so dodeljena priznanja Urada za Slovence po svetu **Dragi Gelt, Ivanki Cirej in Stanki Gregorič**. Več na str.25

Tudi v **Melbournu** so slovenska društva praznovala že pred 25. junijem, Slovenski narodni svet Viktorije v soboto, 30. junija. V Verskem in kulturnem središču Kew pa je bilo slovesno v nedeljo, 1. julija.

sobe-camece-zimmer-toomá-apactma

**Kmečki turizem
ŽEROVC**
4260 Bled mlinška 15
slovenija
telef. 00386-64-741-704

Prejeli smo za objavo ...

Slovenski narodni svet NSW sporoča

SYDNEY /LJENKO URBANČIČ, JOŽE KOŠOROK/ –

Na letošnjem občnem zboru smo izvolili novo vodstvo: **Ljenko Urbančič** - predsednik, **John Cvetkovic** - podpredsednik, **Jože Košorok** - tajnik, **Vladimir Lovrencic st.** - blagajnik, **Larry Lovrencic** - referent za stike z javnostjo.

Slovenski narodni svet NSW je imel mašo zadošnico za GENERALA LEONA RUPNIKA, PADLE IN POBITE SLOVENSKE DOMOBRANCE, SLOVENSKE ČETNIKE IN VSE ŽRITVE VOJNE IN DRŽAVLJANSKE VOJNE. Maša je bila v nedeljo, 24. junija, v slovenski cerkvi sv. Rafaela v Merrylandsu.

Decembra letos bo izšla nova knjiga Ljenka Urbančiča, pod naslovom "Se nekaj iverija"

p. Metod v Lemont, Katarina Mahnič v Slovenijo p. Ciril pa v Melbourne ...

Pater Metod Ogorevc o.F.M. odhaja Tudi Katarine Mahnič ne bo več med nami

Naši slovenski frančiškani so in še vedno odhajajo tudi v tuje dežele, da bi slovenskim rojakom pomagali, da bi dosegli višjo stopnjo v duhovnem pogledu. In ne samo to, oni so obenem tudi naši kulturni in socialni delavci. V njihovi sredini so se in se še vedno odvijajo najzlahotnejša slovenska dogajanja. Svojeja življenja ne poklanjajo samo Bogu, odtrgani iz svoje domovine, svojih sorodnikov in prijateljev se za vedno žrtvujejo tudi tujini in iz domačega slovenskega ognjišča iztrganim rojakom.

Čudne so življenske poti. Komaj se človek navadi na nekoga, že ga usoda iztrga in mu določi novo življensko smer v novem svetu. In **patra Metoda** iz Melbournu bomo pogrešali tudi mi! Od vsega začetka njegovega službovanja v Avstraliji smo z njim, kot z urednikom in upravnikom verskega mesečnika **Misli**, izredno lepo sodelovali, in tudi on sam je pokazal veliko razumevanja za naše delo – naše sodelovanje je bilo vedno in povsod usmerjeno v dobrobit slovenstva. Dva medija - *Glas Slovenije* in *Misli* - brez negativnega medsebojnega tekmovanja! *Misli* so bile in so še reden gost na internetnem **Stičišču avstralskih Slovencev**, kar omogoča rojakom po svetu, da sledijo dogajanjem v Avstraliji. Bil je poseben užitek sodelovati in upamo, da bomo s to harmonijo nadaljevali tudi, ko bo Versko središče Kew in *Misli* prevzel **pater Ciril Božič**.

Katarina Mahnič je kot strokovnjakinja za slovenski jezik po smrti patra Bazilija prevzela urejanje in pripravo *Misli*, ki so postajale iz številke v številko boljše. Tudi ona odhaja. Ja, kar s težkim srcem se poslavljamo od patra Metoda in Katarine, želimo jima pa še veliko uspeha, sreče in zdravja na novi življenski poti. Patru Metodu v Lemontu blizu Chichaga, Katarini pa v Sloveniji.

*Glas Slovenije
Stičišče avstralskih Slovencev
Stanka Gregorič in Florjan Auser*

SLOVENSKA TURISTIČNA KMETIJA V AVSTRALSKEM QUEENSLANDU ARRIGA PARK

**Samo uro stran od Cairnsa,
v prelepem okolju tropske Mareebe**

Medtem ko se iz Cairnsa lahko podate na ogled svetovno znanih koralnih grebenov, se nastanite pri slovenskih gostiteljih Mileni in Haroldu, kjer se boste ob prijetni domačnosti sprostil. Ogleдали si boste lahko plantažo slatkornega trsa in drugih zanimivosti. Ne samo domača hrana, pritegnile vas bodo tudi vse vrste tropskega sadja, gojenega organsko. V idiličnem tropskem vrtu je zakuzi (spabath), kjer se boste lahko znebili utrujenosti in vseh skrbi. Imeli boste priložnost odkriti lepote Atherton Tableland-a.

**V ceno so vključene tudi krajše ture.
Nudimo popust za Slovence!**

**Telefon/Fax : (07) 4093 2114
Email: arrigapark@cyberwizards.com.au**

**VODUSEK
M E A T S**

CANBERRA
Phone: 02 - 6 295 1222

COBRAM
Phone: 03 - 58722115

Slovensko društvo Sydney

Nedelja, 8. julija od 12.00 ure naprej
PIKNIK S PLESOM
Igra ansambel The Echo

Sobota, 21. julija od 19.30 dalje
LÉTNI BAL
Rezervacije obvezne
Igra ansambel The Masters

Vljudno vabljeni!

2-10 Elizabeth Street
Wetherill Park NSW 2164
Telefon (02) 9756 1658 Fax (02) 9756 1447
E-mail: slodsyd@zeta.org.au

**St. John's Park
COMMUNITY CLUB**

Vsako tretjo nedeljo v mesecu

PIKNIK

*Srečanje starih znancev in
prijateljev!*

80 - 84 Brisbane Road - St. John's Park
Telefon: (02) 9610 1627 Fax: (02) 9823 2522
E-mail: club@triglav.com.au

ADRIATIC ADVENTURE

*Najcenejše in najhitrejšo potovanje do
Slovenije z Lauda Air
Organiziramo skupinska potovanja in
najcenejši Rent-a-Car z Alpetourom*

Sodelujemo z:

ADRIA
ADRIA AIRWAYS

Malaysia Airline
Qantas
Lauda Air
Lufthansa

in drugimi letalskimi prevozniki

Telefon: (02) 9823 0011 Fax (02) 9823 0022
Shop 12, Edensor Park Plaza
Edensor Park NSW 2176
Email: adriatictours@bigpond.com.au

Florjan Auser

Iz dokumentarnih zapisov o p. Valerijanu "Halo, tukaj sv.Rafa-el"

Pater Valerijan med svojimi "ovčicami" v Penrose Parku

Slika desno - Valentina Mimič iz Sydneyja: "Patra Valerijana sem spoznala, ko je bil star samo 16 let v Šiški v Ljubljani. Takrat mi ga je predstavila njegova mama in ponosno dejala, da gre njen sin v semenišče. Ponovno sem ga srečala, ko sem prišla v Avstralijo in spoznala nekoč mladega "fanta", sedaj pa frančiškana v Merrylandsu ..."

Gospa Sonja, ki ji pravijo kar "mežnar", pripravi vse, da nam je v cerkvi lepo in okrašeno ...

Pater Valerijan vsako soboto tiska Nedeljo. Preko tri desetletja že traja ta njegova obveznost do skupnosti. Včasih pa "ponagaja" tudi stroj za tiskanje in ga pater popravi kar sam

Pater razlaga zgodovino frančiškanov pred kapelico v Penrose Parku

Ob 10-letnici Republike Slovenije Priznanja avstralskim Slovencem

REPUBLIKA SLOVENIJA
 MINISTRSTVO ZA ZUNANJE ZADEVE
 Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu
 Magdalena Tovornik
 Državna sekretarka

PODELJUJE PRIZNANJA

Slovenskim narodnim svetom
 Viktorija, Novi južni Wales, Južna Avstralija,
 ACT-Canberra, Queensland
 Ob 10. obletnici neodvisnosti Republike Slovenije
 za podporo in pomoč pri njeni osamosvojitvi, za nesebično
 delo med rojaki v Avstraliji ter za promocijo
 Slovenije v svetu.

Dragi Gelt

Ob 10. obletnici neodvisnosti Republike Slovenije za njeno dolgoletno in prizadevno delo na področju ohranjanja slovenskega jezika in kulture med rojaki in Avstraliji.

Ivanki Cirej

Za njeno dolgoletno delo v Slovenskem klubu Perth, kakor tudi za uspešno vodenje slovenske radijske oddaje in ohranjanje slovenskega jezika in kulture med rojaki v Avstraliji.

Stanki Gregorič

Za njeno požrtvovalno in uspešno delo v času slovenskega osamosvajanja leta 1991 in za ohranjanje slovenske besede in kulturnega izročila med rojaki v Avstraliji.

Draga Gelt OAM, iz Melbourn, dolgoletna kulturna delavka iz Melbourn, aktivna že od leta 1968. Trenutno koordinatorka Kulturnega odbora v Verskem središču Kew. Avtorica mnogih knjig, učbenikov, brošur, učiteljica, pesnica in organizatorica številnih kulturnih prireditev in slovesnosti. Sodelovala tudi kot kulturna referentka pri SNS Viktorije.

Stanka Gregorič, 20 let v Melbournu, 5 let v Sydneyju, nekoč skoraj tri leta urednica slovenske radijske oddaje 3EA-danes SBS. V času osamosvajanja Slovenije organizacijska tajnica in gonilna sila Slovenskega narodnega sveta Viktorije in Avstralske slovenske konference ter urednica Slovenskega Pisma, avtorica Zbornika ASK za Svetovni slovenski kongres in publikacije Naša Bitka za Slovenijo - Avstralija. Pred tem pa leta 1989 predsednica viktorijskega Društva za podporo demokracije v Sloveniji. Osem let urednica Glasa Slovenije.

Ivanka Cirej, iz Perth, dolga leta aktivna v Slovenskem klubu Perth, 15 let na radijski postaji 6 EBA - slovenski program; od tega 10 let kot sodelavka, 5 let pa kot samostojna urednica V Slovenskem klubu dve leti tudi odbornica.

Tudi to je Avstralija

Prvi umor politika v 206-letni avstralski zgodovini se je zgodil leta 1994 - umorjen Avstralec slovenskega porekla
Kriv za umor Johna Newmana, toda kdo je streljal?

JOHN NEWMAN se je rodil v Sloveniji, slovenskemu očetu, ki je pokopan na Bledu. Johnova mati se je od moža ločila in pripeljala Johna v Avstralijo. Po materi se je pisal Naumenko a je priimek spremenil v Newman.

SYDNEY, 29. JUNIJ 2001 /GLAS SLOVENIJE/ – John Newman je bil uspešen politik - laburist. Leta 1979 je doživel veliko družinsko tragedijo: smrtno sta se ponesrečila noseča žena in sin, ostala sta mu mati in polbrat Peter.

John je večkrat zahajal v Slovenski Klub Triglav v Sydneyju in po pripovedovanju nekaterih rojakov, se mu je pogled večkrat zaustavil na zemljevidu Slovenije, na blejskem območju.

Pisal se je datum 5. september 1994 in vsi avstralski mediji so objavili novico: Umor politika! To je prvi umor politika v 206-letni avstralski zgodovini! Ubili so 47-letnega Johna Newmana!

Res je bil to prvi umor politika v Avstraliji, ne pa tudi prvi poskus. Že leta 1966 je strel zadel Arthurja Calwella, laburističnega vodjo, v brado. Bil je proti vojni v Vijetnamu. Leta 1978 je ostrostrelec streljal na takratnega vodjo opozicijske liberalne stranke in ubil njegovega psa. Avstraleci res beležijo nekaj terorističnih napadov na avstralske odvetnike, tuje ambasade in predstavništva ter druge javne objekte, ki so se končali z uspešnimi ali neuspešnimi eksplozijami, večkrat tudi s pisemskimi ali paketnimi bombami in čeprav je bilo nekaj smrtnih žrtev, nikoli do takrat ni bil med njimi politik.

John Newman, član parlamenta NSW, poslanec za Cabramatto je umrl v naročju svoje zaročenke Lucy Wang. Bil je velik borec proti azijskemu kriminalu. **In danes vemo, da je njegov umor organiziral Avstralec, vijetnamskega porekla, ambiciozni Phuong Canh Ngo, takrat občin-**

John Newman - žrtev

Phuong Canh Ngo - kriv

ski svetnik v občini Fairfield, neodvisni kandidat, ki je svoje glasove po navadi podaril liberalcem. Bil je Johnov politični tekmeč in zaradi tega se je bilo potrebno tekmeča znebiti. Sodniški procesi, obtožbe, obrambe so trajali sedem let. **V petek, 23. junija 2001 pa so Phuonga končno obtožili za umor Johna Newmana, čeravno ga ni sam izpeljal. Domnevna druga dva krivca sta bila oproščena. Mati Johna Newmana, polbrat Peter in bivša zaročenka niso zadovoljni in se sprašujejo kdo je streljal?**

V Avstraliji smo dobili novega generalnega guvernerja, ki na čelu oblasti v državi nadomešča britansko kraljico. Na slovesnosti v avstralskem parlamentu v Canberra je kot 23. generalni guverner za petletni mandat, 29. junija zaprisegel 66-letni Peter Hollingworth, nekdanji anglikanski nadškof Brisbanea. Na položaju je nasledil sir William Deane, ki je za našo Slovensko medijsko hišo le nekaj dni pred upokojitvijo poslal sporočilo ob 10-letnici RS (1. str.)

Novo E-mail prijateljstvo

SYDNEY, ŠKOFLJICA /GLAS SLOVENIJE/ – Darja Opara iz Škofljice pri Ljubljani se oglašja na naslov uredništva Glasa Slovenije že nekaj časa. Pošilja nam razglednice iz krajev kamor z možem potujeta. Pred kratkim pa nam je poslala po pošti revijo *Tretješolci*, časopis študijskega krožka na Univerzi za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani. Vse življenje se učimo! pravijo "tretješolci", ljudje - upokojenci, ki aktivno preživljajo svoje tretje življenjsko obdobje.

Z upokojitvijo se namreč človek sooči z resničnostjo in si začne iskati nove cilje v pogledu smiselnosti bodočega življenja. Vse več je takih, ki začutijo potrebo po pridobivanju novih znanj in novih medsebojnih povezav. Tudi v Avstraliji se imamo možnost vpisati na Tretjo univerzo, vendar tukaj deluje na drugačnih principih kot v Sloveniji..

Darja Opara nam o sebi piše:

Sem svobodni umetnik (kar pomeni upokojenka), pa sem vseeno kar precej zdoma. Hodim na Tretjo univerzo, ki je pri nas zelo popularna. Tako imamo ob ponedeljkih računalništvo, ob torkih angleščino, ob sredah novinarstvo in ob četrkih astronomijo. Ob koncu tedna pa sem bolj na razpolago družini. Imam tri vnuke, dva sina in moža. Prej sem bila v službi v firmi "Elektrotehna", v prodaji kot ekonomist. Mož je tudi še vedno aktiven, čeprav je že v pokoju. Je doktor znanosti in je bil 14 let na Fakulteti za strojništvo, kjer je postal izredni profesor. V Smeltu je bil 20 let, skoraj ves čas kot direktor. Smelt je gradil tovarne po vsem svetu od Kitajske, Rusije, Arabskih dežel do Latinske Amerike. Zadnjih pet let dela preko svoje firme kot konsultant predvsem na prodaji (tovarn za proizvodnjo mineralne volne). Prvi sin je tudi doktor in sicer računalništva, ima svojo firmo, ukvarja se s pisanjem softwarea. Drugi pa je magister strojništva in ima tudi svojo firmo. Jaz poskušam biti samo dobra žena in mati ... Zelo me zanima življenje naših izseljencev po svetu. Verjetno bodo vaše naslednje generacije prej ali slej pretrgale vezi z domovino staršev. Vsekakor je to čisto normalno in naravno. Verjetno je vsakdo doma tam, kjer se je rodil. Mislim, da je prav, da se mi vsaj malo poznamo in vzdržujemo vezi. Vedno se bom razveselila kadar bom brala vaše vrstice ... Z dobro mislijo se priključuje tudi moj mož Mirko.

Vaša Darja Opara, Škofljica pri Ljubljani, Slovenija

Osmrtnica
MIHA BENEDICIC
1911-2001

V torek, 26. junija 2001, je umrl v Argentini Miha Benedicic, ki se je rodil 29.9.1911 v Naklu pri Kranju. Poročil se je z Zofijo Pograjc iz Celja in preselil v Buenos Aires leta 1948.

Miha je dokončal odvetniški študij, vendar je nastopila druga svetovna vojna in odšel je k domobrancem. Bil je človek močnega značaja in trdnih idealov, sledil je svojim principom do konca življenja. Za seboj zapušča dva sinova z družinama, Aleša v Sydneyju in Primoža v Buenos Airesu. Naj počiva v miru na slovenski zemlji, tako, kot si je želel!

Sin Aleš s soprogo Blanco

Sožalje vsem sorodnikom in prijateljem v Avstraliji in Argentini

GLAS SLOVENIJE

10. maj 1993

Izšla prva številka štirinajst dnevnika na 8 straneh

/Pripravili: Stanka Gregorič, Draga Gelt, logo Frances Gelt/

GLAS SLOVENIJE

Urednica: Stanka Gregorič
Ustanovitelji: Stanka Gregorič, Alfred Brežnik, Dušan Lajovic, Štefan Merzel

**1996 - 30. avgust
GLAS SLOVENIJE**

V Sydneyju prevzel Florjan Auser/manager
Urednica: Stanka Gregorič
Od tega datuma izhaja v Sydneyju

**1996 - 31. oktober
GLAS SLOVENIJE**
Izide prva številka priloge Slovenskega društva Sydney - izšlo 6 števil

Urednica: Ivanka Bulovec

**1997 - 26. april
GLAS SLOVENIJE**
prvič z zeleno barvo v glavi časopisa

**1997 - 30. junij
GLAS SLOVENIJE**
uvaja stran: The Voice of Slovenian Youth

**1997 - 17. september
GLAS SLOVENIJE**
vedel rubriko "Znani in neznani obrazi"

**1998 - maj
GLAS SLOVENIJE**
prvo avstralsko slovensko glasilo na internetu

**MAJ 1998
GLAS SLOVENIJE
5. OBLETNICA**
(glej akcije Glasa Slovenije)

**Maj 1998
GLAS SLOVENIJE**
Ob 5. obletnici prejel priznanje in zahvalo od Ministrstva za zunanje zadeve Republike Slovenije - Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu ("ob peti obletnici delovanja in neprekinjenega izhajanja ter za prispevek k povezovanju in ohranjanju slovenske skupnosti")

**2000
GLAS SLOVENIJE**
postal mesečnik
(20, 24, 30. 32 ali več strani)

**2000 - januar
GLAS SLOVENIJE**
časopis dobil angleško prilogo (nadgradnja angleških strani iz leta 1997)
The Voice of Slovenia

**Leto 2000
GLAS SLOVENIJE**
v duhu olimpijskih iger

**2000 - september
GLAS SLOVENIJE**
Olimpijska priloga

GLAS SLOVENIJE
Paraolimpijska priloga
oktober 2000

Op.: GLAS SLOVENIJE v osmih letih obiskal Slovence v Melbournu, Perthu, Adelaidi, Newcastlu, Coomi, Yarrawongi, Wollongongu, Cairnsu, Newcastlu, Mereebe, Brisbane, Gold Coastu, Townsville, Canberri, Silkwood

Uredništvo od ustanovitve leta 1993 do 2001, ni podražilo naročnino (\$ 50.00+\$ 5.00 GST)

Posodobili pisarno - nova oprema, elektronska oprema, nov način priprave - sprememba oblike časopisa, uporaba interneta, nove izmenjave z drugimi slovenskimi časopisi in revijami v Sloveniji in po svetu

NOVO

1998 - maj
Stičišče avstralskih Slovencev
www.glasslovenije.com.au
Urednik - oblikovalec: Florjan Auser
Reportaže: Stanka Gregorič

1998
Prve Misli (mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji) na Stičišču

1998 - september
Edinstven in prvi primer v svetu
Vsi podatki - povezave o avstralskih Slovencih prvič v zgodovini na internetu (na Stičišču): društva, klubi, organizacije, verska središča, šole, mediji, posamezniki ...

1999
Skozi vse leto projekt **Sloenci v Snowyju - preden nam uide čas**
Avtor: Florjan Auser
Asistentka: Stanka Gregorič (organiziranje raznih srečanj Sydney, Melbourne, Wollongong, Cooma), video dokumentarni posnetki, reportaže, intervjuji, podelitev spominskih priznanj bivšim delavcem

1999 - 6. september
Slovenska TV 31 - Sydney
Prva oddaja, in od takrat vsak ponedeljek 30-minutna oddaja ob 18.00 uri,
Urednik - producent: Florjan Auser
Asistentka: Stanka Gregorič
Povezovalka programa: Miriam Stariha

2000 - januar
Uradno registrirano maja 2000:
Slovenian media House - Glas Slovenije - Sydney
(časopis Glas Slovenije, Slovenska TV 31 Sydney, web Stičišče avstralskih Slovencev)
Manager: Florjan Auser

AKCIJE GLASA SLOVENIJE

1999/97
Plišaste koale za novo **Pediatrično kliniko** v Ljubljani (sodelovala slovenska društva, klubi, organizacije, verska središča, mediji, gospodarstveniki, podjetja, posamezniki)

1997 - 17. julij
Nagradna akcija "Mladi iščejo naročnike"
1. nagrada: povratna letalska vozovnica Avstralija-Slovenija (Lauda Air)
2. nagrada: povratna letalska vozovnica Slovenija-Avstralija (Malaysian Air)
3. nagrada: dva dni bivanja za dva v slovenskem motelu v Surfers Paradise

1998 - januar
Teniški igralki **Katarini Srebotnik** skupaj s sponzorji omogočili nastop v Avstraliji

- Australian Open
- Hardcourt Junior Tennis Championships (zmagovalka)
- Pokal Glasa Slovenije v Slovenskem društvu Sydney (zmagovalka)
- Prešernov pokal v Slovenskem društvu Sydney (zmagovalka)

1998 - maj
Peta obletnica Glasa Slovenije "Gaspari in Avstralija-Amerika-Slovenija"
Turneja skupine iz Slovenije (Sydney, Canberra, Yarrawonga, Bright, Melbourne): Marjan Marinšek (citre, razstava Gasparijevih slik), pevki Tanja Meža in Maja Lesjak; dr. Edi Gobec iz ZDA, razstava in predavanja o uspešnih Slovencih

1998 - julij
Akcija z novo telefonsko kompanijo za cenejše klice v Slovenijo

1999
Organizacija **ultramaratona od Sydneyja do Melbournea**
Mirko Lebar - invalid brez nog

2000 - november
GLAS SLOVENIJE
Spoznajmo Slovence v Queenslandu (desetnevna turneja - snemanje intervjujev, reportaž, dokumentarcev)

STATISTIKA

V vsaki številki Glasa Slovenije je povprečno:

152.878 enot na tipkovnici (udarcev)
27.423 besed
1470 stavkov
342 različnih naslovov

SLOVENSKA MEDIJSKA - HIŠA
GLAS SLOVENIJE - SYDNEY

P.O.Box 167
Winston Hills
NSW 2153 Avstralija
E-mail:stanka@zeta.org.au

Na zdravje!

/nadaljevanje/

Kako peživeti in uspeti v 21. stoletju

/MARJA SENČAR, SYDNEY/ – Pravijo: "Telo se vedno pogovarja z nami, ko bi le mi imeli toliko časa, da bi mu prisluhnil." Podedovani geni, okolje v katerem rastemo in se razvijamo od otroštva do ostarelosti, in hrana, ki jo imamo pod danimi pogoji na razpolago - vse to nas dela različne. Lahko smo si podobni, nikakor pa ne enaki. Okolje in hrano naj bi razumno uporabljali v svoje najboljše. Prebava se začne v ustih. Hrano moramo z zobmi čim bolj zgristi, ker to pomaga želodcu, črevesju in krvi, ki te snovi prenese v celice. Alzheimerjeva bolezen je četrta na svetu, od katere ljudje umirajo. Počasna izguba spomina, govora, vsakdanjih funkcij, nezmožnost pravilne presoje, sprememba karakterja, vidna depresija, nezainteresiranost za okolje, paranoja, razne iluzije - to je samo nekaj znamenj. Torej še enkrat. Najpomembnejšo vlogo pri našem živčnem sistemu igrajo vitamini B. Brez njih ni pravih funkcij. Morajo se jemati kot kompleks vitamina B. Glede na bolezen pa lahko povečamo dozo nekaterih od teh vitaminov. Za Alzheimerjevo je dobro, da jemljemo še posebej cink z B6 in magnezij (v eni tableti). Cink naj bi bil uravnotežen s kalcijem in kalijem. Rabimo ga za ozdravitev raznih poškodb kože in telesnih tkiv. Potreben je tudi za vsrkanje vitaminov B. Ginko biloba za zdrav krvni obtok, vitamin E kot antioksidant, coenzim Q10, da ponovimo samo nekatere v zvezi z Alzheimerjevo.

Dr Karla Shatz, nevrobiologinja kalifornijske univerze v Berkeley-u pravi: "Naši možgani so mišica in kot tako jo moramo tudi trenirati." Z vsakdanjo vajo spomina, ko si skušamo zapomniti, kaj smo prebrali, slišali ali videli. Pomaga tudi pogovor z drugo osebo, ki ima isti interes. V pogovoru si moramo zapomniti, kaj je naš sogovornik rekel in mislil s tem, in na to odgovoriti, če hočemo narediti pogovor zanimiv. To pa ni lahko. Dr. K. Shatz svetuje tudi učenje tujega jezika, recimo vsak dan 10 novih besed. Vse to draži živčne celice, jih vzpodbuja k razmnoževanju in povezavi raznih centrov v možganih, kar pa izboljšuje spominsko zmogljivost. Pri vsem tem pa lahko mirno "pozabimo" na Alzheimerjevo bolezen in druge vrste spomina. Te dni pa ne smemo pozabiti na našo predrago domovino **SLOVENIJO, ki praznuje 10. letnico svoje državnosti. SLOVENIJA - ČESTITAMO!**

/se nadaljuje/

Smeh

/7 D in Ljubljanske novice/

- Oči, kdo je izumil žico?
- Gorenjci. Bilo je nekoč, ko sta se dva Gorenjca pripravila za žebelj ...

- Mihec, kaj je rekel očka, ko si mu pokazal spričevalo?
- Če izpustim kletvice, ni rekel nič.

VERJELI ALI NE ...

V "Pocket World Atlasu" (In association with The Royal Geographical Society, with the Institute of British Geographers), izdanem v Veliki Britaniji leta 2000 (kupili smo ga v Avstraliji!), najdemo med podatki raznih držav tole:

SLOVENIA
Languages: Slovene (official), Serbo-Croat ...

Op.: Ce se v Sloveniji govori srbohrvaško, potem se govori ravno tako ali še boljše tudi italijansko, nemško, angleško ali pa še celo madžarsko!

- Dragi, zakaj pa te moram držati med ljubljnjem za ušesa?
- Zato, ker mi je nekoč med ljubljnjem zmanjkala denarnica...

- Gospod, zakaj se želite ločiti?
- Ker sem poročen, gospod sodnik.

- Zakaj pa misliš, da so v pivu ženski hormoni?
- Opažam, da moški, ki spijejo dosti piva, veliko govorijo, se hitro zjočejo, slabo vozijo avto...

- Ti je tvoj gorenjski oboževalec že poslal svojo sliko?
- Poslal mi je film, ki ga moram dati razviti ...

PRED IZIDOM

Avstralija je določila
17. september kot
Dan avstralskega
državljanstva
Citizenship Day

Objave

Veleposlaništvo Republike
Slovenije - Canberra

KONZULARNE URE

Nedelja, 1. julij,
od 15.00 do 17.00 ure v
Slovenskem društvu Planica,
11 Soden Road, Bangholme

Ponedeljek, 2. julij,
od 10.00 do 13.00 ure v
Verskem središču Kew
19 A'Becket Street

Nedelja, 22. julij,
od 15.00 do 17.00 ure v
Klubu Planica Wollongong
136-140 Princess Highway
Figtree

ČESTITKE

Lojzetu Košoroku ob njegovi
70-letnici še na mnoga zdrava
leta! Prijatelji.

Ivanki Škof iz Melbourne ob
njenem 72. življenjskem jubileju
še veliko zdravlja in plodnega
ustvarjanja. Vsi, ki jo imajo radi.

Našemu naročniku Edu Kor-
dišu iz Sydneyja želimo ob
njegovi 60-letnici iz vsega srca
še veliko zdravlja in srečnih dni.
Naj bo še naprej vesel in za-
dovoljen v krogu svoje družine.
Uredništvo

Iz uredništva Glasa Slovenije

Ob 10-letnici RS smo 4. junija
2001 naslovili čestitko tudi na
predsednika vlade RS in Ge-
neralni konzulat RS v Sydneyju
ter zaprosili za kratko sporočilo
za avstralske Slovence oziroma
bralce Glas Slovenije.
Do zaključka redakcije od ome-
njenih ni bilo nikakršnega
odgovora.

"Slovenski medijski hiši - Glas
Slovenije - Sydney" tudi ni
prispelo povabilo za slovesnost
ob Dnevu državnosti RS (letos
10. obletnici), kjer se v orga-
nizaciji Generalnega konzulata
v Sydneyju vsako leto srečajo
predstavniki konzularnega
zbornice in slovenske skupnosti.
Zaradi tega žal tudi ni reportaže
s te slovesnosti.
Redakcija zaključena 28.6.2001

Glas Slovenije
TISKOVNI SKLAD
\$ 20.00 M. Grosman,
C. Zdražil;
\$ 5.00 P. Zemljak;
\$ 45.00 M. Beribak
HVALA!

Glas Slovenije –
pokrovitelji:
The Voice of Slovenia –
Sponsors:

ROSEWOOD
HOMES

Tel.: (02) 9629 5922

AEA
VODUSEK
MEATS

Tel.: (03) 587 22115

R

Royal Guardian
Mortgage Corporation

Tel.: (02) 9787 4477

MAJERTILES
THE MOST BEAUTIFUL TILES IN THE WORLD

Tel.: (07) 3290 0879

MOVIA

Telefon: 0414 275657

OY NMS
SCANDINAVIA AB
IN LABORE VERITAS

Vaš slovenski poslovni partner - Finska
Your Slovenian Business Partner - Finland
E-mail: milan.smolej@kolumbus.fi

NIGRAM d.o.o.
N
NIZKE IN VISOKE GRADNJE

GLAS
SLOVENIJE
THE VOICE OF SLOVENIA

Po avstralskem kontinentu,
v Tasmanijo, Novo Zelandijo,
Argentino, ZDA, Kanado, Švico,
Avstrijo, Italijo, Švedsko,
Rusijo, na Japonsko, Finsko,
Madžarsko in
v Slovenijo

Arround Australia, New
Zealand, Argentina, USA,
Canada, Switzerland, Austria,
Italy, Sweden, Russia, Japan,
Finland, Hungary and Slovenia